

KÜLTÜR

Балдардын жан дүйнөсүнө азык берген куурчак театры
Çocukların Ruh Dünyasına Renk Katan
“Kukla Tiyatrosu” ...7

HABER

Рахманкул хандын уулунун айтуусу боюнча памир көчү
Han Oğlunun Göç Anıları ...14

Manas

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrenci Uygulama Gazetesi
Haziran / Июнь 2014 • Жыл/Үйл: 12 • Сан/Сай: 49 • http://media.manas.kg

XXII KOMMUNIKACIYA FAKÜLTETTERİNİN DEKANLARININ ЖЫЙНАЛЫШЫ ЖАНА III ЭЛ АРАЛЫК KOMMUNIKACIYA СИМПОЗИУМУ

XXII İLETİŞİM FAKÜLTELERİ DEKANLARI TOPLANTISI ve III. ULUSLARARASI İLETİŞİM SEMPOZYUMU ...2

Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин коммуникация факультети быйылкы академиялык окуу жылын натыйжалуу жыйынтыктар менен аяктап, эки чоң иш-чараны ийгиликтүү өткөрүүгө жетишти. Алсак, 5-июнда коммуникация факультети тарабынан уюштурулган «Стратегиялык коммуникация башкаруусу» аттуу III Эл аралык коммуникация симпозиуму менен биргеликте ушул эле күнү ИЛДЕК-2014 аттуу коммуникация факультетинин декандарынын XXII жыйналышынын ачылышы болуп өттү.

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz Aytmatov Cal kampüsü Kasım Tinnistanov konferans Salonu'nda "Stratejik İletişim Yönetimi" konulu III. Uluslararası İletişim Sempozyumuyla eş zamanlı olarak 5 Haziran 2014 tarihinde 22. İletişim Fakülteleri Dekanları toplantısının açılış töreni gerçekleştirildi.

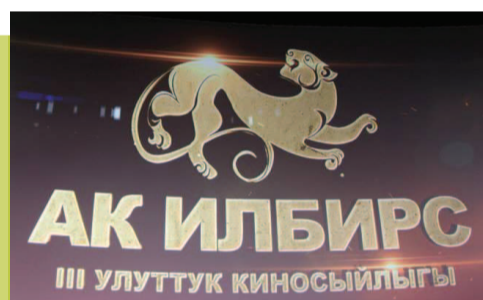
HABER

11

МЫКСЫЗ МЕЧИТ
Çivisiz Camii

HABER

5

Сыйлык сиздики - сыймык биздики
Ödül Almak Sizden,
Gurur Duymak Bizden

HABER

8

Кыргыз жана түрк үй-бүлөнүн ортосунда бөйрөк туугандыгы
Türk Ve Kırgız Aileler Arasında Böbrek Kardeşliği

XXII КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТТЕРИНИН ДЕКАНДАРЫНЫН ЖЫЙНАЛЫШЫ ЖАНА III ЭЛ АРАЛЫК КОММУНИКАЦИЯ СИМПОЗИУМУ

«Стратегиялык коммуникация башкаруусу» симпозиуму 5-7-июнга чейин созулмакчы. Бул илимий иш-чара «адамдын жүрүм-турумунун негизинде максаттуулук ба. телеология турат» деген гипотезанын алкагында адамдын жүрүм-турумун өзгөртүүгө, таасирленүүгө багытталган коммуникациялык изилдөөлөрдү стратегиялык деңгээлде колдонуу жана жетектөө жүргүзүүгө багыт берип коммуникация илимине салым кошуу максатында уюштурулган. Симпозиумдун негизги темаларын стратегиялык көз-караштагы коммуникациялык изилдөөлөрдүн тармактарынан сырткары, айрыкча дипломатия, башкаруу илимдери жана маркетингдик коммуникация тармактарындагы изилдөөлөр түзүмөчү.

Коммуникация факультетинин деканы Мехмат Күчүккүртун айтымында, аталган симпозиум коом менен байланыш, жарнама, маалымат жана информация, искусство жана көңүл ачуу, талкуу жана анализ тармактарында орун алган маселелерди илимий негизде аныктоого, аларды тиешелүү деңгээлде чечүүгө

багытталмакчы. Муну менен катар практикалык багыттар да, алсак, кабар жасалгасы (дизайны) жана медиа пландоосуна байланыштуу маселелер да четте калбай, сөзгө алынат. Андыктан өзгөчө Кыргызстан жана Түркия мамлекеттеринин коммуникация тармагындагы иш-тажрыйбаларды өнүктүрүүдө бул илимий иш-чаранын мааниси зор болмокчу.

"XX коммуникация факультеттеринин декандарынын жыйналышына жана III эл аралык стратегиялык коммуникация сempoziyumuна кош келдиңиздер демекчимин. Белгилүү болгондой биз жашап жаткан доордо коммуникация, ЖМК тармагы өтө маанилүү тармактардын бири. Бул илимий жыйындын Түркиядан келген катышуучулары өз тажрыйбалары менен бөлүшүп, эки өлкөгө пайдалуу көптөгөн жаңы добоорлорду иштетибиз деген үмүттөмүн"-деди КТМУнун ректору проф. док. Себахаттин Балжы.

"Бу сempoziyумдун университетибизде өткөрүү чечимин кабыл алган декандарыбызга чоң рахмат айткым келет. КТМУнун

Коммуникация факультети Кыргызстанда жогорку деңгээлдеги престиждүү факультеттердин бири. Белгилүү болгондой факультет заманбап техникалык база менен жабдылган. Факультеттин Түркиядыгы коммуникация факультеттери менен байланышта болуп, мындай маанилүү иш-чараларды өткөрүп туруусу абдан кубандырат"-деди университеттин биринчи проректору проф. док. Асылбек Кулмырзаев.

"İLDEK" чогулушунун башчысы, Анкара университетинин коммуникация факультетинин деканы проф. док. Руken Öztürk өз сөзүндө КТМУнун жалпы жамаатына, Бишкектеги Түркия Республикасынын эчиалигине, бардык конокторго жана уюштуруучуларга ыраазычылыгын билдирди. "Бүгүнкү чогулушка Түркиядыгы коммуникация факультеттеринин декандарынын 60%нан көбү катышып жатат. Баарыбыз маселелерибизди бирге сүйлөшүп, аларды чогуу менен бирге бири-бирибиз менен таанышабыз"-деди Руken Öztürk.

"Коммуникациянын стратегиялык башкаруусу" аттуу эл аралык симпозиум менен уюлаш Түркиядыгы университеттердин коммуникация факультетинин декандарынын "İLDEK-2014" аталышындагы Коммуникация факультеттеринин декандарынын XXII жыйналышынын да ачылышы 5-июнь күнү Касым Тыныстанов атындагы жыйын залында өткөрүлдү.

1992-жылдан бери Түркиядагы университеттердин коммуникация факультеттери тарабынан өткөрүлүп келген бул жыйналыштын кезектегиси Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин коммуникация факультетинде өткөрүлүп жатышынын мааниси зор. Аталган жыйналышта коммуникация тармагындагы билим берүү,

аккредитация, бүтүрүүчүлөрдү жумуш менен камсыздоо сыяктуу темалар каралат. Мурдагы жыйналыштардан өзгөчөлүгү бул жыйналыштын биринчи жолу кыргыз жергесинде өткөрүлүп, Кыргызстандагы коммуникация/журналистика факультеттеринин декандарынын да катышып жатканында.

XXII İLETİŞİM FAKÜLTELERİ DEKANLARI TOPLANTISI ve III. ULUSLARARASI İLETİŞİM SEMPOZYUMU

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. KÜÇÜKKURT, "Geçen yıl İLDEK Toplantısı Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi ev Sahipliğinde 30-31 Mayıs- 1 Haziran 2013 tarihleri arasında Erzurum'da yapıldı. Burada alınan karar gereği ikinci kez bizim ev sahipliğimizde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde yapılması kararlaştırıldı. 22'ncisi yapılmakta olan, İletişim Fakültesi Dekanları Toplantısı'nda (İLDEK) iletişim fakültelerine yönelik eğitim-öğretim, akreditasyon ve istihdam konularında dekanlar arasında görüş, tecrübe alışverişi ve aksiyon planları yapılacak. Bu toplantı fakültemizin, üniversitemizin ve Kırgızistan'ın tanıtımına büyük katkı sağlayacaktır. Ayrıca Kırgızistan tecrübesi ve Türkiye tecrübesi birbirini destekleyecek ve bize kazanımlar sağlayacaktır" dedi.

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı yaptığı açılış konuşmasında: "Saygı değer konuklarımız, 22. İletişim Fakültesi Dekanlar Toplantısı ve 3. Uluslararası İletişim Sempozyumuna Türkiye'den, Kırgızistan'dan ve diğer katılımcı ülkelerden gelen sayın dekanlarımız hepimiz üniversitemize hoşgeldiniz. Değerli konuklarımız, dünyanın dört bir tarafına dağılmış Türk milleti olarak gittiğimiz her yerde insanlığa medeniyetler hediye etmiş bir milletiz. İletişim alanında çalışan herkesin üzerinde büyük sorumluluk ve aynı zamanda büyük bir şeref vardır. Bugün sizleri Ata yurdumuz Kırgızistan'da

22. İLDEK ve 3. Uluslararası İletişim sempozyumunda görmekten çok mutluyum. İnanıyorum ki değerli hocalarımız bilgi ve birikimlerinizi bizimle paylaşarak yeni projeler üretip, bu projelerle her iki ülke arasında işbirliğini daha da geliştireceğinize inanıyorum" dedi.

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Rektör vekili Asilbek Kulmırzaev: "Öncelikle 22. İlek İletişim Fakültesi dekanlarının toplantısının ve 3. Uluslar arası İletişim Sempozyumunun Üniversitemizde gerçekleştirilmesi kararını alan değerli hocalarımıza gönülden teşekkür ediyorum. Bilindiği gibi Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi'nin İletişim Fakültesi Kırgızistan ve bu coğrafyada en iyi ve güçlü fakültelerdendir. Fakültemizin Türkiye'deki İletişim Fakülteleriyle iyi ilişkilerde bulunması çok sevindiricidir" dedi

'İLDEK' toplantısının Yürütme Kurulu Başkanı, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ruken ÖZTÜRK ilk olarak Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine, Bişkek'teki Türkiye Cumhuriyeti'nin Büyükelçiliğine, tüm misafirlere ve organizatörlere teşekkür etti. 'Ben bu toplantıya ikinci kez katılıyorum. Bugünkü toplantıya Türkiye'deki İletişim fakültelerinin %60'tan fazlası katılmakta. Toplantıda hepimiz birlikte problemleri konuşacağız, onları birlikte çözeceğiz ve birbirimizle tanışacağız', dedi.

İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen "Stratejik İletişim Yönetimi" konulu III. Uluslararası İletişim Sempozyumunun ve 22. İletişim Fakülteleri Dekanları toplantısının açılış töreni 5 Haziran 2014 tarihinde, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Kasım Tınıstanov konferans salonunda gerçekleştirildi.

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi ev sahipliğinde organize edilen sempozyum 5-7 Haziran tarihleri arasında yapılmaktadır. İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen sempozyumların devamı olan bu sempozyuma stratejik iletişim yönetimi alanlarının yanının yanı sıra Kamu Diplomazisi, Yönetim Bilimleri ve Pazarlama alanlarında araştırma yapan akademisyenler ve uygulamacılar katılmaktadır. KTMÜ İletişim Fakültesinin dekanı Prof. Dr. KÜÇÜKKURT:

sempozyumun, başta Kırgızistan ve Türkiye olmak üzere akademik ve sektörel gelişime ve bu yöndeki bilgi havuzuna katkı sağlayacağı inancındayım" dedi. Prof. Dr. Suat Gezgin, Prof. Georgiy Hlipenko, Prof. Dr. Camgırbek Bokoşev, Prof. Stanbek Yusupov, Prof. Dr. Sezer Akarcalı, Prof. Dr. Rifat İraz, Prof. Tilekteş İşemkolov, Prof. Dr. Abdigani Halilov, Prof. Dr. Jıldız Urmanbetova, Prof. Dr. Mehmet İpçioğlu hocalarımızın da katıldığı sempozyumda 63 bildiri sunulmuştur.

İLDEK ÜYELERİ:

- Prof. Dr. S. Ruken Öztürk
- Prof. Dr. Süleyman İrvan
- Prof. Dr. Ümit Atabek
- Prof. Dr. İlker C. Bıçakçı
- Prof. Dr. İbrahim Delice
- Prof. Dr. Peyami Çelikcan
- Prof. Dr. Füsün Alver
- Prof. Dr. Cengiz Toraman
- Prof. Dr. Aytekin İşman
- Prof. Dr. Selma Karatepe
- Prof. Dr. Gülseren Yüzel
- Prof. Dr. Birdoğan Bakı
- Prof. Dr. Suat Şahinler
- Prof. Dr. Halil Nalçaoğlu
- Prof. Dr. Suavi Aydın
- Prof. Dr. Gökçe Keçeci Şekeroğlu
- Prof. Dr. İzzet Bozkurt
- Prof. Dr. Tevhit Ayengin
- Prof. Dr. Özlem Danacı Yüce
- Prof. Dr. Celalettin Vatandaş
- Prof. Dr. Asaf Varol
- Prof. Dr. Şahin Karasar
- Prof. Dr. Hamza Çakır
- Prof. Dr. Mete Çamdereli
- Prof. Dr. Ömer Osman Umar
- Prof. Dr. Nafiz Bozdemir
- Prof. Dr. Ebru Uzunoglu
- Prof. Dr. Uğur Yavuz
- Prof. Dr. Fatih Karaosmanoğlu

“Global Understanding” программасынын катышуучулары сертификаттарын алышты

“Global Understanding” programının sertifika töreni düzenlendi

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин борбордук кампусундагы сенато залында 26-май күнү “Global understanding” программасынын катышуучуларына сертификат тапшыруу аземи өткөрүлдү.

Саадат Токтоболот кызы

Сертификат тапшыруу аземине университеттин ректору проф. док. Себахаттин Балжы, биринчи проректору проф. док. Асылбек Кулмырзаев, коммуникация факультетинин деканы проф. док. Мехмет Күчүккүрт, коммуникация факультетинин ага окутуучулары жана программага катышкан студенттер катышышты. Тапшыруу аземи “Global understanding” программасынын уюштуруучусу доц. док. Женк Демиркыран тарабынан даярдалган видеонун көрсөтүлүүсү менен башталды. Иш-чаранын алкагында коноктор программага катышкан студенттерди жетишкен ийгиликтери менен куттуктап, жакшы каалоо-тилектерин айтышты.

Иш-чаранын соңунда ректор, проректор жана коммуникация факультетинин деканы катышуучуларга программага катышкандыгын тастыктаган сертификаттарды тапшырышты.

KTMÜ Merkez binasının Senato Salonunda 26 Mayıs'ta ABD'nin East Carolina Üniversitesi ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin akademik işbirliği çerçevesinde Kültürlerarası İletişim konulu “Global Understanding” programının sertifika töreni düzenlendi.

Saadat Toktobolot kızı

Sertifika törenine Rektörümüz Prof. Dr. Sebahattin BALCI, Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAEV, İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜKKURT, öğretim üyeleri, programı organize eden İletişim Fakültesinin öğretim üyesi Doç. Dr. Cenk DEMİRKIRAN ve “Global Understanding” kursunun öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen tören, Doç. Dr. Cenk DEMİRKIRAN'ın öğrencilere sürpriz olarak hazırladığı kısa film gösterimiyle başladı. Programda Rektörümüz, Rektör Vekilimiz ve Dekanımız programa katılan öğrencileri sertifikalarını vererek onları kutladılar.

Касиет Джолдошбекова

“Манас” университетинин жалпы жамааты Сомашаарындагы кырыктан каза тапкан маркумдардын урматына 19-май Мустафа Кемал Ататүрктү эскерүү, жаштар жана спорт майрамы күнү желектер түшүрүлүп, шаан-шөкөт менен коштолуучу концерт токтотулду.

Кечеге Түркиянын Кыргызстандагы толук ыйгарым укуктуу элчиси Метин Кылыч, “Манас” университетинин ректору проф. док. Себахаттин Балжы, университеттин уюштуруу комитетинин башчысы Кемал Маденоглу, мугалимдер жана студенттер катышышты.

“Ататүрк бул күндү жаштарга белек кылып берген, анткени анын жаштарга болгон үмүтү жана ишеними абдан чоң болгон. Ататүрк Борбордук Азиядагы түрк тилдүү мамлекеттер бир күнү сөзсүз азаттыкка ээ болот, ал эми биз аларга ар дайым жардам кылышыбыз керек деп айткан”, - деди ректор Себахаттин Балжы.

Университеттин биринчи проректору проф. док. Асылбек Кулмырзаев: “Сомашаарында каза тапкан жумушчулардын үй-бүлөлөрүнө аманчылык тилейбиз жана кайгыңарды терең бөлүшөбүз”, - деди. Биринчи проректор 19-май Ататүрктү эскерүү, жаштар жана спорт майрамынын философиялык мааниси түрк дүйнөсүнүн келечеги болгон жаштарды өлкөнүн келечеги үчүн кызмат кылуу, маданиятта, билимде, спортто өзүн көрсөтө билүү экендигин айтты.

Эскерте кетсек “Манас” университетинде 18-апрелден 8-майга чейин факультеттер аралык спорт оюндары өткөрүлгөн. Оюндардын жыйынтыктары төмөндөгүчө болду. Биринчиликти экономика жана башкаруу факультети, экинчи орун коммуникация факультети жана үчүнчү орун айыл чарба факультети жеңип алды.

Сомашаарыдагы шейиттер эскерилди

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramında Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazası için bayraklar yarıya indirildi.

Üniversitemizde 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda her yıl düzenlenmekte olan sosyal etkinlikler programı, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden 301 maden işçimiz için iptal edildi. Sosyal etkinliklerin iptal edildiği 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, hayatını kaybeden şehitlerimiz için bayraklarımız yarıya indirilip saygı duruşuyla başladı.

Kasiet Dcoldoşbekova

Rektörümüz Prof. Dr. Sebahattin BALCI; Türkiye Cumhuriyeti Bışek Bıyıkelçisi Metin KILIÇ ve Bıyıkelçilik mensupları, Üniversitemiz Mütevelli Heyeti Başkanı Kemal MADENOĐLU ve Müteveli Heyet üyeleri, öğretim elemanları ve öğrencilerimizin katıldığı programda, Türkiye'nin ve üniversitemizin yas içerisinde olduğu bugün ata topraklarımızda, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasında hayatlarını kaybeden 301 işçimizi rahmetle andığını, ailelerine ve yakınlarına sabır dilediğini belirtti.

man yardım ve destek sağlamaya hazır olmamız gerekir” sözünü vurgulayan Rektörümüz, 1990'lı yıllardan sonra bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetlerimizden, kardeşlerimizden biri olan Kırgızistan'da, ata topraklarımızda gençlerimizin, öğrencilerimizin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyor, Soma'da maden kazasında hayatlarını kaybeden işçilerimizi ve şehitlerimizi rahmetle anıyorum dedi.

Rektör Prof. Dr. Sebahattin BALCI; Kurtuluş Savaşı'mızın başladığı bu günü gençlere armağan eden Atatürk'ün, gençlere karşı büyük bir güven ve ümit duyduğunu ve bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti için önemli bir gün olan 19 Mayıs'ı gençlere armağan ettiğinin altını çizdi. Atatürk'ün geleceği gören birisi olduğunu ve daha 1933 yılında ki bir konuşmasında belirttiği, “Merkezi Asya'da bulunan Türk Devletleri bir gün bağımsızlığını elde edeceklerdir. Biz de o güne hazırlıklı olarak onlara her za-

Üniversitemiz Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAEV, Türkiye'de hayatını kaybeden maden işçilerin ailelerine baş sağlığı dileyerek büyük bir üzüntü içerisinde olduğunu belirterek, Mustafa Kemal Atatürk'ün 19 Mayıs, Gençlik ve Spor Bayramı olarak ilân etmesinin felsefi manasının Türk Dünyası gençlerinin spora, eğitime, sanata, rekabete ve barışa yönelmesi olduğunun altını çizerek, geleceğin yöneticileri olacak gençlerimizin, ülkelerimizin geleceği için bilim, kültürde, eğitimde sporda kendilerini çok iyi yetiştirmeleri gerektiğini söyledi.

“Түрксав” тарабынан КТМУга өзгөчө сыйлык

Кыскача аталышы “Түрксав” болгон Түрк дүйнөсү Жазуучулар жана санаткерлердин фонду тарабынан жыл сайын өткөрүлүүчү 18-Эл аралык Түрк дүйнөсүнө кызмат кылгандарга сыйлыктарын тапшыруу аземи бул жылы 21-майда Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде өткөрүлдү.

Эрнест Кубатов

Аталган иш-чара КТМУнун Жал кампусунда Касым Тыныстанов атындагы жыйындар залында өткөрүлдү. Сыйлык тапшыруу аземи алгач Түркиянын Сума аймагындагы каргашалуу окуяда шейит болгондорду бир мүнөттүк эскерүү менен башталды. Андан соң эки өлкөнүн гимндери жаңырып, жыйын ачык деп жарыяланды.

Дүйнөгө таанымал улуу жазуучу Чыңгыз Айтматовдун мекенине келгенине толкунданып жатканын билдирген Түрк дүйнөсү Жазуучулар жана санатчылар фондунун жетекчиси Яхья Акенгин салтанаттын ачылышында жыл сайын ар башка өлкөлөрдөн ар кыл тармактарда түрк дүйнөсүнүн өнүгүшүнө салым кошкон адамдарга жана мекемелерге сыйлык берилип келерин айтты. “Түрк дүйнөсүн дүйнөдөгү чоң маданияттардын катарында. Эгерде маданият болбосо экономика, саясат жана социалдык жашоо болбойт. Ошон үчүн маданиятыбызды барктайлы”, - деди фонддун жетекчиси.

Түрк дүйнөсүндө билим жана маданий жаатында көптөгөн иш-чараларды жасагандыгы үчүн өз тармагында ийгиликке жетишкен адамдардын жана мекемелердин эмгегин баалап, сыйлык тапшырган “Түрксав” фонду бул жылы университетибизди “Түрк дүйнөсүндө орток маданият жана билим көпөрөлөрүн түзгөндүгү, жетишкен ийгиликтери жана миссиясы менен сыйлыкка татыктуу деп табылган. Салтанаттуу аземде аталган сыйлыкты КТМУнун ректору проф. док. Себахаттин Балжы жана биринчи проректору проф. док. Асылбек Куамырзаев Намык Кемал

Зейбектин колунан алышты.

“Түрксав” фонду тарабынан сыйлыкка татыктуу деп табылгандар:

Кыргызстандан КРнын эл артисти Саламат Садыкова жана сүрөтчү Таалай Курманов, Азербайжандан депутат Мелахат Ибрахим кызы, жазуучу проф. док. Минеханым Теклели, Болгариядан журналист, жазуучу Ислам Бейтуллах Эрд, Казакстандан “Жалын” журналы, Ливандан жазуучу проф. док. Өмер Халил Тадмури, Түркиядан жазуучу проф. док. Халил Иналжык, жазуучу проф. док. Мустафа

Кафалы, “ТІКА” уюмунун башчысы док. Сердар Чам, изилдөөчү, жазуучу проф. док. Энвер Конукчу, “Жаңы Түркия” журналынын ээси жана координатору Хасан Желал Гүзел, изилдөөчү, жазуучу док. док. Осман Каратай жана TRT Түрк каналы алды.

Ошондой эле “Түрксавдын” атайын сыйлыктары Түркиянын Бишкектеги толук ыйгарым укуктуу элчиси Метин Кылыч, Түркиянын Мамлекеттик суу иштеринин башкы мүдүрү Акиф Өздаалы, Айыл чарба иштетүү уюмунун башкы мүдүрү Шереф Аксачка берилди.

Ömer Küfrevi

Türksav Tarafından Üniversitemize "Türk Dünyasına Hizmet" Ödülü

Kısa adı TÜRKSAV olan Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı 18. Uluslararası Türk Dünyası Hizmet Ödülleri töreni bu yıl 21 Mayıs 2014 tarihinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz AYTMATOV Yerleşkesi Kasım Tinistanov Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Ernist Kubatov

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin ev sahipliğinde Cengiz Aytmatov Kampüsü'ndeki konferans salonunda düzenlenen "18. Uluslararası Türk Dünyasına Hizmet Ödülleri" töreni, Manisa'nın Soma ilçesindeki maden faciasında hayatını kaybeden işçilerin anısına bir dakikalık saygı duruşu ve Kırgızistan ile Türkiye milli marşlarının okunmasıyla başladı.

Dünyaca ünlü yazar Cengiz Aytmatov'un topraklarında bulunmaktan heyecan duyduklarını ifade eden Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı Başkanı Yahya AKENGİN, törenin açılışında yaptığı konuşmada, her yıl farklı ülkelerden değişik alanlarda Türk dünyasına hizmet veren kurumlara ve şahsiyetlere ödül verdiklerini belirterek, "Türk dünyasını büyük kültür dünyası olarak görüyoruz. Eğer kültür olmazsa ekonomi, siyaset ve sosyal hayat da olmaz" dedi

Türk dünyasındaki bilimsel ve kültürel çalışmalarını adından söz ettiren yazar, sanatçı, kurum ve kuruluşları ödüllendiren TÜRKSAV, Üniversitemizi "Türk dünyasında ortak kültür ve bilim köprülerinin oluşmasını sağlayan misyonu" dolayısıyla ödüle layık gördü. Üniversitemiz adına ödülü Rektörümüz Prof.Dr. Sebahattin

BALCI ve Rektör vekilimiz Prof.Dr. Asilbek KULMIRZAYEV Eski Devlet Bakanı Namık Kemal ZEYBEK'in elinden aldı.

Ödüle layık görülen kişi ve kurumlar:

"18. Uluslararası Türk Dünyasına Hizmet Ödülleri"ni Kırgızistan'dan KTMÜ, müzisyen Salamat SADIKOVA ve ressam Taalay KURMANOV, Azerbaycan'dan milletvekili Melahat İBRAHİM KIZI, yazar Prof. Dr. Minehanım TEKLELİ, Bulgaristan'dan gazeteci-yazar İslam BEYTULLAH ERDİ, Kazakistan'dan Jalın Dergisi, Lübnan'dan yazar Prof. Dr. Ömer Halil TADMURİ, Türkiye'den yazar Prof. Dr. Halil İNALCIK, yazar Prof. Dr. Mustafa KAFALI, TİKA Başkanı Dr. Serdar ÇAM, araştırmacı-yazar Prof. Dr. Enver KONUKÇU, Yeni Türkiye Dergisi sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni Hasan Celal GÜZEL, araştırmacı ve yazar Doç. Dr. Osman KARATAY ile TRT Türk Kanalı aldı.

TÜRKSAV'ın özel ödülleri de Türkiye'nin Bişkek Büyükelçisi Metin KILIÇ, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürü Akif ÖZKALDI, SOCAR Türkiye Başkanı Kenan YAVUZ ve Ziraat Emeklilik Kurumu Genel Müdürü Şeref AKSAÇ'a takdim edildi.

Эрнест Кубатов

Фарида Сейталиева

КТМУнун коммуникация факультетинин “Манас FM” радиосунун кабарчысы Шаризат Ибраева Түркияда жыл сайын өткөрүлүүчү журналисттердин “Анадолу басмасына стимул берүү” сынагында радио программа даярдоо категориясында биринчиликти жеңип алды. Бул сынакта “Маданияттардын биригүүсү, Менин Айтматовум” деп аталган иши менен катышуучулардын арасынан мыкты деп табылган.

Сынак жергиликтүү медианын өнүгүүсүнө салым кошуу, жергиликтүү медиа мүчөлөрүнүн иштерин колдоо жана басманын сапатын жогорулатуу максатында уюштурулган. 1973-жылдан тартып уюштурулуп келе жаткан сынакка быйыл жергиликтүү кабар, макала, шөкөттөө, журналисттик иликтөө, интервью, түрк тилинин туура колдонулушу, жергиликтүү интернет, радио кабары, теле кабары жана башка категориялар боюнча өткөрүлүп, 33 журналист сыйлыкка ээ болушту. Сыйлык тапшыруу аземи 9-июнда Анкарада өткөрүлмөкчү.

“Манас FM” радиосуна Түркиядан сыйлык ‘Manas FM’ Radyosu'na Türkiye'den ödül

Farida Seytalieva

КТМУ İletişim Fakültesi ‘Manas FM’ radyosu muhabiri Şarizat İbraeva Türkiye’de her sene gerçekleşen ‘Anadolu Basınıni Özendirme Yarışması’ adı altında düzenlenen geleneksel yarışmada “Medeniyetlerin Kaynaşması/Benim Aytmatov’um” adlı Radyo Haber Programı dalında birincilik ödülünü kazandı.

Yarışma yerel medyanın gelişmesini ve yerel medya çalışmalarını desteklemek, yayın kalitesini yükseltmek amacıyla düzenlenmektedir. 1973'ten itibaren gerçekleşen bu yarışmada yerel haber, makale, köşe yazısı, mizanpaj, araştırma, röportaj, haber fotoğrafı, Türkçe'nin doğru kullanımı, yerel internet, radyo haber ve televizyon haberi kategorilerinde 33 gazeteci ödüle layık görüldü. Ödül töreni 9 Haziran 2014'te Ankara'da düzenlenecek.

СЫЙЛЫК СИЗДИКИ - СЫЙМЫК БИЗДИКИ

Фарида Сейталиева

КТМУнун коммуникация факультетинде ага окутуучу, кыргыз кинематографиясынын өнүгүүсүнө зор салым кошкон кинорежиссёр Артыкпай Сүйүндүков жана КТМУнун бүтүрүүчүсү Акжол Бекболотов "Ак Илбирс 2014" улуттук киносыялыгынын тапшыруу аземинде жемиштүү кайтышты.

Бишкек шаарындагы "Манас" кинотеатрында 17-майда өткөрүлгөн "Ак Илбирс 2014" улуттук киносыялыгынын тапшыруу аземинде "Эң мыкты эркектин ролу" наамына Темир Бирназаровдун "Кумар" тасмасында башкы ролду жараткан А. Сүйүндүков татыктуу деп табылды. Ошондой эле "Эң мыкты оператор" наамы менен "Көргүм келет" тасмасынын оператору КТМУнун бүтүрүүчүсү А. Бекболотов сыйланды.

Эскерте кетсек, Артыкпай Сүйүндүков буга чейин "Караш-караш окуясы", "Урунун махабаты", "Күнөстүү арал" жана "Жаз күн желеси" аттуу фильмдеринде роль жараткан. Ошондой эле 2012-жылы режиссёр Молдосейит Мамбетакуну менен бирге тарткан "Көч" даректүү фильми "Ак Илбирс 2012" улуттук киносыялыгынын 6 номинациясына ээ болгон.

Фарида Сейталиева

Ödül Almak Sizden, Gurur Duymak Bizden

КТМУ İletişim Fakültesi Öğretim görevlisi, Kırgız kültür ve sanatın gelişmesine emeği geçen sinemacı Artıkpay SÜYÜNDÜKOV ve KTMÜ İletişim Fakültesi mezunu Akcol BEKBOLOTOV 'Ak İlbirs 2014' Milli Sinema Ödül töreninde ödül kazandılar.

Farida Seytalieva

Bişkek'te 17 Mayıs 2014'te 'Manas' sinema tiyatrosunda 'Ak İlbirs' Milli Sinema Ödül töreninde Yönetmenliğini üstlenen Temir Birnazarov'un 'Kumar' filminin başrol oyuncusu A. Süyündükov 'En İyi Erkek Oyuncu' dalında ödüle layık görüldü. Ayrıca KTMÜ İletişim Fakültesi mezunu A. Bekbolotov 'Körgüm kelet' (Görmek isterim) adlı filmiyle 'En İyi Kameraman' dalında ödül kazandı.

Artıkpay Süyündükov bundan önce 'Karaş-Karaş olayı', 'Hırsızın aşkı', 'Güneşli ada' ve 'Bahar Gökkuşuğu' adlı filmlerde rol almıştı. 2012 yılında ise yönetmen Moldoseyit Mambetakunov ile çekmiş oldukları 'Göç' belgesel filmi 'Ak İlbirs 2012' Milli Sinema Ödül töreninde 6 ödül kazanmışlardı.

Агайлар бош убактысын "Хобби бакчасында" өткөрүшөт

Эрнест Кубатов

Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин Ч. Айтматов кампусундагы "ложмандарда" жашаган окутуучулар үчүн атайын жер айдоо аянтчалары бөлүнүп берилген. "Хобби бакчасы" аталган айдоо аянтчалары 2011-жылдан бери иштеп келет. Бир күн бою созулган жумуштан кийин аз да болсо таза абага чыгып, атайын бөлүнгөн аянтчага каалаган жер жемиш жана өсүмдүктөрдү айдоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болушууда. Бул тууралуу жумуштан кийинки бош убактытын "Хобби бакчасында" өткөргөн агайлардын бири, КТМУ Тарых бөлүмүнүн башчысы проф. док Фахри Унан агай менен маектештик.

- Агай, өзүңүздүн кичине бакчаңыз тууралуу айтып берсеңиз?

- Мен алгач 1999-2002-жылдары "Манаста" иштеп кеткем. Албетте ал кезде мындай мүмкүнчүлүк жок болчу. Бул сапар 2013-жылдын күзүндө келдим. Кудайга шүгүр, иштерибиз жакшы. Мына минтип бош убакытты эмне менен алек болууну да өздөштүрүп алдык. Буга чейин эле жер иштетүүгө кызыкчумун. Бул жактагылардын бардыгынын максаты эле жумуштан кийинки стрестен арылуу. Мен бакчам тууралуу айтаардан мурун айдоо аянтчамдын четиндеги таштарды айта кетишим керек (аянтчанын четиндеги үйүлгөн таштарды көргөзүп). Себеп дегенде бул таштардын бардыгын аянттын ичинен тазалап чыгардым. Алгач айдоо аянтчам аябай таштак болчу. Кошуналарым "бул жерди эмне кыласың, жакшыраак жерлер да бар" деп шыдындап калышчу. Бирок акыры таштарды тазалап, мына мубу сонундун баарын айдап, үзүрүн көрө баштаган соң менин жериме көз артып жүргөндөр да бар. Таштардан тазалоо убагында кыйын эле болду. Бирок азыр эмгегим текке кетпегендигине ынанып отурам.

- Бакчаңызда кандай өсүмдүктөрдү өстүрүп жатасыз?

- Бакчамда онго жакын өсүмдүктүн түрү өсүп жатат. Булардын көпчүлүгүнүн уруктары Кыргызстанда жок болгондуктан Түркиядан алып келгем. Мисалы: брюссель капустагы, укроп, шпинат, салат, баклажан, италия калемпири жана башкалар. Бул жактагы базарлардан да жолуктуруу кыйын болгон "окраны" да айдап койдум. Ошондой эле пияз, чеснок, помидор жана башкалар. Бакчамда өсүмдүктөр экологиялык таза, үйдө ошолорду гана жейбиз. Күнүгө жумуштан кийин жубайым жана балдарым менен бакчабызга келип эки жагын карап, сугарып, отоп камын көрөбүз. Эң негизги байкаган нерсем өз эмгегиңди жумшап өстүргөн өсүмдүктөр базардагыдан таттуу жана берекелүү болот экен.

- Ишиңиз илгери болсун, маегиңиз үчүн рахмат,

Hocalar Hobi Bahçelerinde Stres Atıyor

Ernest Kubatov

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Cengiz Aytmatov Yerleşkesi içinde bulunan lojmanlarda kalan öğretim elamanları için düzenlenen "hobi bahçeleri" son zamanlarda büyük ilgi görmeye başladı. Hobi bahçelerinde, ders ve iş yoğunluğuna rağmen, akşam üzerleri ve hafta sonları burada vakit geçiren Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı Prof. Dr. Fahri Unan hocamızla hobi bahçesine giderek bir söyleşi yaptık.

Ömer Küfrevi

-Hocam bize bahçenizden bahsedebilir misiniz? Neler yetiştiriyorsunuz burda?

-Ben öncelikle bahçenin etrafında gördüğümüz taşlardan başlamak istiyorum, bu bahçenin asıl hikayesi bu taşlardır. Ben Manas Üniversitesine 2. kez 2013 yılında geldim. Daha önce 1999-2002 yılları arasında burda görev yapmıştım. Üniversite lojmanlarında öğretim elamanları ve çalışanlar için düzenlenen bu bahçelerin stres atmamak için çok ideal bir yer olduğunu belirteyim. Nisan ayında bahçenin içindeki taşları toplamaya başladım. Bahçem taşlık ve kenarda olduğundan dolayı diğer bahçe sahibi hocalarımız çoğu zaman beni uyararak, 'hocam kendinizi bu kadar yormayın taşsız olan yerlerden bir bahçe seçin' diyerek uyarda bulunmalarına rağmen ben taşları topladım. Ders ve iş yoğunluğundan arta kalan zamanlarda bahçedeki bütün taşları toplayarak bahçeyi ekilebilir hale getirdim. Çok yorucu oldu ama şimdi yetişen sebzeleri görünce bu yorgunluğın adeta keyfini çıkarıyorum.

-Hocam bahçenizde ne tür sebzeler yetiştiriyorsunuz?

Bahçemde yaklaşık 10 sebze çeşidi var. Lahana bunun tohumunu getirdiğim Bürüksel lahanası var. reyhan, dere otu, ıspanak, marul, patlıcan, ve Kırgızistanda hiç bulamadığımız sivri biber bunun tohumunu da Türkiyeden getirdim. Ayrıca burda pek fazla görmediğimiz bamyayı da ektim. Sırk ve çery olmak üzere iki tür domates, sarımsak, soğan ve yine burda pek görmediğimiz pazıyı ektim. Sebzelerin yanı sıra zakkum ağacında diktim. Burda yetişen sebzeleri elbette evde de kullanıyorum. İşten geldikten sonra eşim ve çocuklarımla beraber burda yetiştirdiğimiz sebzeleri toplayıp, sulama, çapa ve gübreleme gibi işleri hep beraber keyifli bir şekilde yapıyoruz. Yetiştirdiğimiz ürünlerin organik ve kendi emeğimizle soframıza gelmesi, inanın çok daha leziz oluyor. Burada çok keyifle çalışıp vakit geçiriyorum ve elbette emeğimin karşılığı olarak sebzeleri keyifle tüketiyorum.

-Bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

"Кыргызстандын желегин асманга көтөргүбүз келет"

Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин консерваториясында кыргыз элине жаңыдан таанылып келе жаткан талант ээлери окуп билим алып келүүдө. Алардын бири, "Асман" тобу тобунун мырзалары менен кененирээк таанышып алыңыздар.

Элнур Ташбаева

таарынтпаганга аракет жасайбыз. Эң негизгиси топто ынтымак бар. Кыйналган учурлар да болду. Бирок жашоонун ачуусун да татыш керек, андан соң гана таттуусун татабыз деген ойдобуз", - дешти топ мүчөлөрү.

Сабырдуулук биздин жакын досубуз

Кыйынчылыктар чындыгында көп болду. Кетирген каталарыбызды эске алуу менен, кийинкисинде ошол каталардын ордуна башкача методду колдонсок болот экен деп ич ара кеңешибиз. Анан да сабырдуулук биздин жакын досубуз. Бир кыйынчылык болдубу сөзсүз артында жакшылык бизди күтүп турат деп ишенебиз.

Кыялдардын орундальшына түрткү болгон ата-энелерибиз

Ата-энелерибиз биздин чыгармачылыгыбызга каршы эмес. Негизи талантын болсо, сүйгөн ишиң болсо эмнеге каршы болушсун. Тескерисинче, кыялдарыбыздын орундальшына түрткү, өйдөдө өбөк, ылдыйда желөк дал ушул биздин ата-энелерибиз. Алар биздин колдоочуларыбыз, чыныгы күйөрмандарыбыз жана ушул даражага жеткирген да албетте ата-энелерибиздин эмгеги баалангын.

Жылдызбек агай – экинчи атабыз

Продюсерибиз менен иштешип жатканыбызга сентябрь айында толук 1 жыл болот. Жылдызбек агайыбыздын жардамы менен чыгармачылыгыбыз алдыга жылууда. Ал эч качан колунан келген жардамдын бизден аябайт. Агай биздин экинчи атабыз эле болуп калды.

● өздүк архив

"Kırgızistan'ın Bayrağını Yüksekçe Kaldırmak İstiyoruz"

Kırgızistan – Türkiye 'Manas' Üniversitesi'nde halk tarafından yeni yeni tanınmaya başlayan yetenekler okuyor. Bunlardan biri de 'Asman' grubu. Gazetemizin bu sayısında Konservatuar'da okuyan öğrencilerimizle yakından tanışma imkânı bulduk.

Elnura Taşbaeva

Gökyüzü gibi sonsuzluğu, yüksekliği, temizliği isteyen neşeli 'Asman' grubunun 6 şarkısı, 2 klipi var. Grubun en küçükleri Beyşe ile Azat, Konservatuar 2. Sınıfında okuyorlar. Askar ise bu sene Üniversitemizden mezun olacak.

Her insanın kendine göre hedefleri vardır. Bizim de kendi hedeflerimiz, amaçlarımız var. Onların en önemlisi müziğin her türünde, her dalında ünlü olmak. Sadece Kırgızistan'da değil, diğer ülkelerde de Kırgızistan'ı temsil etmek, Kırgızistan'ı tanıtmak, Kırgızistan'ın bayrağını yükseklere kaldırmak istiyoruz. Kırgız halkı bizimle gurur duyduğunda, bizim için büyük mutluluk.

'Asman' grubunun üyeleri grup olarak çalışmanın bireysel çalışmadan daha zor olduğunu kabul ediyorlar. 'Üçümüzden üç ayrı fikir çıkabilir' diyen grubun üyelerinden Azat, 'Ama her durumdan en iyi yolu arıyoruz ve birbirimizi kırmamaya çaba gösteriyoruz. En önemlisi grubumuzda beraberlik var. Zorluk çektiğimiz anlar oldu. Ama yaşamın sadece iyi taraflarını değil, kötü taraflarını tatmak gerekiyor' dedi.

Sabretmek bizim ikinci arkadaşımız

Zorluklar gerçekten çok oldu. Fakat 'bugün çok yorulduk, haydi klube gidip dinlenelim' dediğimiz zamanlarımız olmadı. Yaptığımız hataları bir daha yapmamaya ve o hataları başka yollarla çözersek daha iyi olacak diye birbirimizi motive ettik. Sabır etmek bizim ikinci arkadaşımız. Zorluklar oldu mu mutlaka onun ardında iyilik olacağını çok iyi biliyoruz.

Hayallerin gerçekleşmesine neden olan anne babalar

Anne ve babamız bizim sanatımıza ve yaptığımız işe karşı değiller. Aslında kabiliyetin varsa, işini seviyorsa neden karşı olsunlar. Bilakis, bizim hayallerimizin gerçekleşmesine neden olanlar da, her zaman destek veren de, bizi bu seviyeye ulaştıran bizim anne ve babamızdır.

Cıldızbek Tursunbayev bizim ikinci babamız gibi oldu

Yapımcımızla beraber çalışmamıza Eylül ayında bir yıl olacak. Cıldızbek hocamızın yardımıyla kariyerimizde ilerliyoruz. O hiçbir zaman elinden gelen yardımı esirgemez.

"Биота" экоклубуна 5 жыл

Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин инженерия факультети тарабынан уюштурулган "Биота" экоклубуна быйыл 5 жылдын жүзү болду. Аталган клуб университеттин социалдык жашоосуна активдүү катышып өз салымын кошуп келет.

Элнур Ташбаева

1. 2013-2014-окуу жылында "Биота" экоклубу 9-октябрь күнү өз ишин баштаган. Алгач эле даярдоо курсундагы студенттерге инженерия факультетин тааныштыруу менен бирге клубга мүчө калыбын алуу иш-чаралары өткөрүлдү.

2. Кыргыз-Түрк "Манас" университетинин Студенттик кеңеши менен биргеликте университеттин Ч.Айтматов кампусунун айланасын, Тыналиев көчөсү менен Ахунбаев көчөсүнүн кесилишинен баштап, Түштүк магистраль көчөсү менен Манас проспектинин кесилишине чейин тазалоо иштери жүргүзүлдү. Ишембиликке 600дөн ашык студенттери катышты.

3. "Биота" экоклубу "Таалим форум" бей өкмөт уюму тарабынан уюштурулган "Эко-баштык" фестивалына катышып, байгелүү номинацияларга ээ болуп кайтышкан.

4. «350.org» эл аралык уюмдун Кыргызстандагы «Global Power Shift Kyrgyzstan» командасы менен бирге «Дүйнөдөгү климаттын өзгөрүшү боюнча форум» өткөрдү. Аталган форумга экология багытындагы адистер чакырылып, тренингдердин жардамы менен өлкөдөгү азыркы абал талкууланды.

5. Инженерия факультети арасында жыл сайын өткөрүлүүчү "Акыл таймаш 2014" аттуу интеллектуалдык оюн "Биота" экоклубу тарабынан уюштурулуп, жеңишти тамак-аш инженериясынын студенттери алышты.

6. Студенттик кеңеш жана жаткана жетекчилиги менен биргеликте апрель айында ишембилик иштери ишке ашырылды. Тазалоо иштеринде КТМУнун кампусу, Ахунбаев, Тыналиев көчөлөрү жана Тынчтык проспекти таштандылардан тазаланды.

Biota Ekoklubü Beş Yaşında

Elnura Taşbaeva

Ekoklub, 1 yıl içerisinde gerçekleştirileceği faaliyetleri planlayarak 9 Ekim'de açılış töreniyle çalışmalarına başladı. İlk olarak hazırlık sınıfında okuyan öğrenciler ve mühendislik fakültesinin tanıtımı ile birlikte klube üye olma imkânlarını sağladı.

Kırgızistan-Türkiye 'Manas' Üniversitesi Öğrenci Konseyi ile birlikte üniversitenin C. Aytmatov Kampusu'nun çevresi, Tinaliyev Caddesi, Ahunbayev Caddesi ve Tüştük Magistral Caddelerinin Manas Caddesine kadar olan bölümlerinin temizliği yapıldı. Temizlik çalışmalarına üniversiteden 600'den fazla öğrenci katıldı. Ayrıca bunu üniversitenin sosyal yaşamına aktif olarak katılıp, katkılarında bulunuyor.

kımyla birlikte 'Dünyadaki hava durumunun değişimi konulu bir forum düzenledi. Bu Forumda çevre alanında uzmanlar çağırılarak hava durumu hakkında öğrencileri bilgilendirdiler.

Mühendislik Fakültesi'nde her yıl geleneksel olarak düzenlenen 'Akıl Taymaş' oyunu bu yıl 'Biota' ekoklubü tarafından organize edildi. Yarışmayı kazanan Yiyecek ve İçecek Bölümü öğrencileri oldu.

Son olarak Kırgızistan-Türkiye 'Manas' Üniversitesi Öğrenci Konseyi ile birlikte Nisan'da temizlik çalışmaları yapıldı. Bu faaliyet kapsamında, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin kampusu, Tinaliyev, Ahunbayev ve Tınçtık Caddelerinde temizlik yapıldı.

КЫРГЫЗ ЖАНА ТҮРК ҮЙ-БҮЛӨНҮН ОРТОСУНДА БӨЙРӨК ТУУГАНДЫГЫ

Эрнист Кубатов,
Айдай Амангелди кызы

“Бөйрөк бир туугандык” деген сөз алгач уккан кишиге өөн угулушу мүмкүн. Бирок жакында эле бул сөздү далилдеген бир эмес 2 факт катталды. Буга Анталиядагы “Медикал парк” клиникасынын органды трансплантациялоо борборунда кыргыз жана түрк үй-бүлөсү эпке келишип, бири-бирине бөйрөгүн берүү менен орган алмаштыруусу далил.

Нурбек Аданбаев бөйрөк оорусунун катаал формасы менен ооруган апасы Гүлниса Болотовага туура келбегендиги үчүн эки тарап эпке келишип бир бөйрөгүн Түркиянын Кайсери коопсуздук башкармалыгынын полиция кызматкери, 42 жаштагы Мустафа Деңизге берген. Өз кезегинде Мустафа Деңиздин аялы 35 жаштагы Биргүл Деңиз өзүнүн бир бөйрөгүн Гүлниса апага берген.

“Кандын тобу туура келбей кыйналдык”

Бөйрөк оорусуна кабылгандардын бири 61 жаштагы пенсионер Гүлниса апа жети уулдун энеси. 1999-жылы бөйрөк оорусуна чалдыккан. Анын айтымында Кыргызстандын дарыгерлер оорусунун так аныктамасын кое алышпай кыйналышкан. “2002-жылдан баштап ар кайсы ооруканаларда даарыланып жүрдүм. 2013-жылдын март айынан баштап дарыгерлер “эми өмүрүңүздү гемодиализ гана сактап калат, бул аппаратка отурушунуз керек, фильтрация тогуз пайызга чейин түшүп кеткен” дешип дарылабай коюшту”, -де-

ди Гүлниса апа. Анын айтымында жети баласы тең бөйрөгүн берүүгө даяр болгон. Бирок, текшерүүдө биринин да кан группасы туура келген эмес. Андан соң Кыргызстанда даарылоо мүмкүнчүлүгү табылбагандан кийин Түркияга барып көрүүнү чечишкен. “Түркияда гемодиализ же жасалма бөйрөк аппаратына кезек күткөндөрдүн саны арбын экен. Алар бири-бири менен өз ара сүйлөшүп кимдин бөйрөгү туура келбей калса алмаштырып жасатып алышат экен. Биз дагы ошол жерден кезекте турган түрк үй-бүлөсү, жубайлар Мустафа Деңиз жана Биргүл Деңизди жолуктураук. Мында аялы күйөөсүнө бөйрөгүн бериш керек эле, бирок күйөөсүнө туура келбей жаткан экен. Ошентип уулум Нурбек Мустафага, ал эми Мустафанын аялы Биргүл бөйрөгүн мага берди. Түрк туугандарга ыразычылыгыбызды билдирбиз, алар менен эми интернеттен байланышып турабыз”, -деди Гүлниса апа.

“Түрк туугандар бизди бөтөн эл дебей кабыл алганына аябай ыраазы болдум”

“Мустафага бөйрөгүмдү бергенден кийин өзүмдү бир айча начар сезип жүрдүм. Учурда абалым жакшы. Ал жактын дарыгерлери абдан жакшы карайт экен, ооруканасы болсо Кыргызстандын клиникаларына салыштырмалуу албетте бир топ эле жогорку деңгээлде жана бардык шарттар менен камсыз кылынган. Бизди түрк туугандар бөтөн эл дебей кабыл алганына аябай ыраазы болдум”, -дейт Гүлниса апанын уулу Нурбек Аданбаев. Гүлниса апанын жолдошу Мамарасул Аданбаевдин айтымында дарыланууга баш-аягы 30 миң доллар каражат сарпталды. Азыркы тапта өлкөбүздө көпчүлүк адамдар бөйрөк дартынан жабыр тартууда. Аллахимдын амири менен шыпаа таап келдик дейт

Анталия шаарындагы “Медикал парк” клиникасынын органды алмаштыруу борборунда дагы бир жолу эки тараптуу бөйрөк алмаштыруу операциясы жасалган. Бул ирет 14 жаштагы Аманкази Абдулмахит уулуна эки жыл мурун доктурлар бөйрөк оорусунун катаал формасы

экенин далилдешкен. Мындан улам Аманказынын үй-бүлөсү Кыргызстандагы бардык ооруканалардын эшигин каккылап бирок жыйынтык болгон эмес. Натыйжада “Медикал парк” клиникасына кайрылышкан. Ал жактан ушул эле жагдайга кабылган 32 жаштагы Мустафа Уйсалдын үй-бүлөсү менен таанышышкан. Мустафа да бөйрөк оорусунун ушул формасы менен жабыркап келген. Анын да үй-бүлөсү өз органын берүүгө даяр болгону менен Гүлниса апа жана Аманказиники сыяктуу бирөөнүн да кан тобу туура келбей калган. Ошентип эки үй-бүлө табышып, кеп кеңешке келип эки тараптуу орган алмаштырууга макул болушуп, Аманказинин атасы Абдулмахит Юлдашов Хатайлык Мустафага, ал эми Мустафанын атасы Рамазан Уйсал 14 жаштагы Аманказиге берүүгө макул болушкан.

“Кыргызстанга келип бөйрөк алмаштыруу операциясын жасайм”

Түркияда операция жасаткан Аманкази өз сөзүндө: “Буюрса жакшы болуп кетсем мектепке барам. Түркияга барып окуп, доктур болом. Кыргызстанга келип бөйрөк операцияларын жасайм”, -деди. Аманказинин үй-бүлөсү Жалал-Абад облусунда жашап, мал чарбачылык менен алектенишет. Анын атасы Абдулмахит Юлдашов: “Кыргызстанда мындай мүмкүнчүлүк жок. Мүмкүнчүлүктү түрк туугандарыбыздан тапканыбызга кубанычтамын. Мындан кийин Мустафанын үй-бүлөсү менен жакын тууган болуп катышып турабыз”, -деди.

“Медикал парк” клиникасынын органды алмаштыруу борборунун жетекчиси, проф. док. Алпер Демирбаш ЖМК кызматкерлерине берген интервьюсунда: “2013-жылы 60ка жакын чет мамлекеттин жарандарына бөйрөк операциясы жасалды. Төрт жылдан бери Кыргызстандын жарандары келип жатат. Кыргыз жана түрк үй-бүлөсүнүн сүйлөшүп бири-бирине бөйрөгүн алмаштыруусу бир өзгөчөлүк. Бир тараптан бөйрөк бир тууган болуп калышат”, -деди.

Türk Ve Kırgız Aileler Arasında Böbrek Kardeşliği

Kırgızistan'da 5 yıldır böbrek yetmezliği hastalığı bulunan Gulunisa BOLOTOVA da böbreğini bağışlamak isteyen çocuklarıyla kan uyumsuzluğu yaşayınca oğlu Nurbek ADANBAEV ile Türkiye'ye gelerek, çapraz nakil için Medical Park Antalya Hastanesine müracaat etti. Kayseri'de 2009 yılında yüksek tansiyon rahatsızlığı nedeniyle gittiği hastanede böbrek yetmezliği teşhisi konulan Deniz, 4 yıl ilaç tedavisi gördü. Ocak ayından itibaren diyalize girmeye başlayan ve nakil bekleyen DENİZ, eşi Birgül DENİZ ile kan grupları uymayınca çapraz nakile başvurdu. Hastanede yapılan tetkikler sonunda her iki hastanın sonuçlarının uyumlu çıkması üzerine hastalara çapraz nakil teklif edildi. Hastaların onayıyla geçen hafta Medical Park Antalya Hastane Kompleksi Organ Nakli Bölüm Başkanı Prof. Dr. Alper DEMİRBAŞ'ın gerçekleştirdiği operasyonla Deniz'in eşi Birgül Deniz'in böbreği Gulnisa BOLOTAVA'ya, BOLOTAVA'nın oğlu Nurbek ADANBAEV'in böbreği de Deniz'e nakledildi.

Kan grubu problem oldu

5 yıl önce böbrek yetmezliği teşhisi konulan 61 yaşındaki Gulnisa BOLOTAVA 7 çocuk annesi 5 yıldır diyalize girdiğini söyledi. Bu hastalıkla 1999'dan itibaren mücadele ettiğini söyleyen Gulnisa BOLOTAVA Kırgızistan'daki bütün hastanelerine gidip tedavi görmesine rağmen bir türlü tedavi olamamış. '2013 Mart ayından itibaren diyalize girmeye başladım. Böbreğini bağışlamak isteyen çocuklarımla kan uyumsuzluğu yaşadık. Kırgızistan'da sonuç elde edemeyince Türkiye'ye gitmeye karar verdik' dedi Gulnisa BOLOTAVA. İlk önce Medical Park Antalya Hastane Kompleksi Organ Nakli Bölümüne başvurdu. Oğlu Nurbek ADANBAEV'le Antalya'ya gelen BOLOTAVA, hastane yönetimine çapraz nakil olmak istediğini söyledi. Çapraz nakil listesini kontrol eden doktorlar Mustafa DENİZ ve eşi Birgül DENİZ'in kan gruplarının Kırgız aileye uyduğunu tespit ettiler. Dört yıl önce yüksek tansiyon şikâyetiyle gittiği hastanede böbrek yetmezliği teşhisi konulan ve 30 Ocak itibarıyla diyalize girmeye başlayan Mustafa DENİZ'in de eşiyile kan grupları uyumadığı için çapraz nakle başvurdular. Doktorlar Mustafa DENİZ'i arayarak Kırgız bir ailenin çapraz nakil yaptırmak istediğini söyledi. Yapılan tetkiklerde olumsuz bir durum çıkmayınca

Prof. Dr. Alper DEMİRBAŞ ve ekibi tarafından başarılı bir ameliyat yapıldı. Ameliyatla Birgül DENİZ'den alınan böbrek Gulunisa BOLOTOVA'ya, Nurbek ADANBAEV'den alınan böbrek de Mustafa DENİZ'e nakledildi. Çapraz nakille tekrar sağlıklarına kavuşan her iki hasta da taburcu edildi. 'Türkiye'ye gidip sağlığımı kavuştuğum için ve yeni akraba edindiğimiz için Türk kardeşlerimize teşekkür ediyorum. Bundan sonra sürekli irtibatla olacağız' dedi Gulnisa BOLOTOVA

'Türk kardeşlerimizin bizi kardeş gibi karşıladığına çok sevindim'

Gulnisa BOLOTAVA'nın oğlu Nurbek ADANBAYEV: 'Böbreğimi Mustafa'ya verdikten sonra yaklaşık bir ay kendimi farklı hissediyordum. Şimdi durumum iyi. Orada tıp çok gelişmiş. Hastalara da iyi bakıyorlar. Kırgızistan'da ise böyle hizmet göremezsiniz. Keşke bizde de öyle olsa. İlk önce yabancı ülkeye geldim diyordum. Ama bizi yabancı olarak değil kardeş olarak karşılamaları beni çok sevindirdi' dedi. Gulnisa BOLOTAVA'nın kocası Mamarasul ADANBAYEV'in ameliyat giderlerinin 30 bin dolar çıktığını söyledi. Mamarasul bey, 'Şimdi ülkemizde böbrek hastalığına yakalanıp çare bulamayanlar çok. Allaha şükürler olsun uzaktan olsa bile eşim ve Türk ailesi sağlına kavuştu' dedi.

Medical Park Antalya Hastane Kompleksi Organ Nakli Bölümünde 2014 Mart ayında Kırgız-Türk aileleri arasında çapraz böbrek yapılarak sağlıklarına kavuştular. Şimdi Kırgızistan'ın Celalabad şehrinde hayvancılıkla geçimini sağlayan Abdülmecit YULDAŞOV ve Cumagül YULDAŞOVA çiftinin 14 yaşındaki oğulları Amankazi ABDULMACİTOĞLU'nu iki yıl önce idrar kaçırma şikâyetiyle hastaneye götürdü. Yapılan tetkiklerde Amankazi'ye kronik böbrek yetmezliği teşhisi konularak, diyalize girmesi gerektiği söylendi. Ülkesinde diyaliz ücretleri yüksek olan Amankazi, yardımlarla diyalize girmeye başladı. Doktorların Amankazi'nin böbrek nakli ile sağlığına kavuşabileceğini söylemesi üzerine baba Abdülmecit YULDAŞOV böbrek vermek istedi. Ancak, ne baba ne anne, ne de kardeşlerinin kan grubu Amankazi'ye uyumlu çıktı. Kırgızistan'da uygun nakil imkânları bulamayan Yuldaşov ailesi tavsiye üzerine Antalya'da Medical Park Antalya Hastanesi'ne başvurdu.

Nakil için sıra bekleyen aile, aynı tarihlerde böbrek nakli için bekleyen Uysal ailesi ile çapraz nakil yöntemi için tanıştı. Bir yıl önce burun ameliyatı sırasında yapılan incelemelerde böbreğinin birisinin iflas ettiği diğerinin de küçülmeye başladığı teşhisi konan 32 yaşındaki Mehmet UYSAL, çapraz nakil yöntemini kabul etti. Kırgız baba Abdülmecit YULDAŞOV, Mehmet Mehmet UYSAL'a böbreğini bağışlamayı kabul etti. Mehmet UYSAL'ın babası Ramazan UYSAL da 14 yaşındaki Kırgız Amankazi ABDULMACİTOĞLU'na böbreğini bağışlayarak iki hasta da sağlıklarına kavuştu. Çapraz böbrek nakliyle sağlığına kavuşacak olan 14 yaşındaki Kırgız Amankazi ABDULMACİTOĞLU, "Türkiye'de üniversitede okuyup doktor olacağım. Ülkeme dönüp organ nakli yapmak istiyorum" dedi.

Aileyle akraba olduk

Abdülmecit YULDAŞOV, "Türkiye'de bir dizi tetkik yapıldı. Çapraz nakil olabileceğimiz aile belirlendi. Umuyoruz her şey daha güzel olacak. Diğer aile ile akraba olduk. Biz hepimiz Türk'üz. Oğlum okulunu bitirdikten sonra doktor olacak" dedi.

Operasyonu gerçekleştiren Medical Park Antakya Hastanesi Organ Nakli Merkezi Başkanı Prof.Dr. Alper DEMİRBAŞ da, Kırgız ailenin aralarındaki kan grubu uyumsuzluğu nedeniyle nakil olamadığını belirtti. Kırgız ailenin Türkiye'den bir aile ile çapraz nakil olarak sağlığına kavuştuğunu kaydeden Prof. Dr. Demirbaş, "Kırgız aile ile Türk aile böbrek kardeşi olacak" dedi.

Ernist Kubatov,
Ayday Amangeldi kızı

"Böbrek kardeşliği" kelimesi ilk duyulduğunda anlaşılabilir. Fakat yakında bu durumu kanıtlayan 2 olay meydana geldi. Buna Türkiye'de yapılan Kırgız-Türk aileleri arasındaki çapraz böbrek nakli örnek teşkil etmekte.

Улуу манасчы Жусуп Мамай дүйнө салды

Эрнест Кубатов

Кыргыз Эл Баатыры, кайталангыс талант, улуу манасчы Жусуп Мамай 1-июнь күнү таңга маал 96 жаш курагында дүйнө салды. Манасчынын сөөгү кичи мекени Ак-Чийде жерге берилди.

Улуу манасчы 1918-жылы Чыгыш Түркстан, азыркы Кытай Эл Республикасынын Шинжаң-Уйгур автономиялык районундагы Ак-Чий ооданынын Меркеч айылында туулган. Ал “Манас” эпосунун сегиз урпагына чейин айткан залкар эле. Жусуп Мамайдын вариантындагы “Манас” классикалык айтымдагы үчилтик менен (“Манас”, “Семетей”, “Сейтек”) эле бүтүп калбай, “Кененим”, “Сейит”, “Асылбача-Бекбача”, “Сомбилек”, “Чигитей” деп уланат. Азыркы күндө Кытайда басылып чыккан “Манас” эпосу 18 томдон турат. Баары Жусуп Мамайдын колунан чыккан. Эпос кытай тилине да которулуп гана тим болбой, Кытайдын айрым окуу китептерине да киргизилгени маалым.

Büyük Manasçı Cusup Mamay Vefat Etti

Ernist Kubatov

Büyük manasçı Cusup Mamay 1 Haziran sabah saat 08:00 sularında vefat etti. Manasçı, Çin'in Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin Kızıl-Su Kırgız Özerk Bölgesi'nde Akçiy köyünde yaşıyordu.

Büyük manasçı bu yıl 96 yaşını dolduracaktı. Onun tarzında okunan “Manas” destanı yüz binlerce şiir satırlarından oluşmaktaydı. Cusup Mamay böyle yaratıcılığının eşsizliği sadece onun gelecek nesil için “Manas”, “Semetey”, “Seytek” üçlüsünün kahramanlarının değil, aynı zamanda Büyük Manas'ın soyundan gelen beş neslin: Kenenim, Seyit, Asılbaçi-Bekbaçi, Sombilek, Çigitey'in hayatı ve yaptıkları hakkında bilgileri de aktarmasıdır.

өздүк архив

Темирхан Жолонбеков

Ысык-Көл облусунун Каракол шаарындагы өзгөчө архитектура менен курулган эл оозунда “Мыксыз мечит” деген ат менен таанымал мечит өзүнүн өзгөчөлөгү менен кызыктырып, келген туристтердин санын жүз миңге жеткирген.

МЫКСЫЗ МЕЧИТ

Мечиттер бир үлгүдө болуп, бозгулт түскө боёлуп, чатырлары тоголок келип, жалтырак калайдан салынса, эл ичинде “Мыксыз мечит” деген ат менен белгилүү Каракол шаарындагы Мухтарулла Ибрагим мечити алардан өзгөчөлүгү, кооздугу жана кайта лангыстыгы менен айырмаланып турат. Тарыхый маалыматтарга таянсак аталган мечит Ибрагим аттуу дунгандын демилгеси менен кытайлык усталар 1904-1907-жылдары курган. Имараттын ичинде да, сыртында да арабча жазуулар менен катар кыргыздардын исламга чейинки түшүнүктөрү чагылдырылган. Кытайлык формага ээ болуп, жомоктогудай өзгөчө кооз, чатыры канат таризине окшогон. Имараттын ичи гүлдөрдүн, дөңгөлөктөрдүн, жүзүм жана анар сыяктуу жемиштердин сүрөттөрү, оюулары менен өзгөчөлөнүп турат. Төө кирпичтен жана жыгачтан тургузулган мечитке бир да мык урулган эмес. Бул мечит туралуу маалымат дүйнөлүк саякат китептеринде орун алгандыгы үчүн аны көрүү максатында келген туристтердин аягы үзүлбөйт.

Каракол шаарынын имамынын орун басары Рустам Ыбыкеевдин айтымында, мечит кытайлык архитектуралык форма менен салынган. Бир кытай уста

жыйырма киши менен келип курган экен деген маалыматтар да бар. Карагайларын биздин тоолордон эле алып келип, бутагы жокторун, түзүн тандашып, табына келгенде аштап салышкан. “Мыгы жок салынган дегендин мааниси жыгачтардын ашталгандыгында. Дубалы кадимки эле төө кирпичке (кара кирпич) самын аралаштырып жууруп тургузушкан”, – деди Рустам Ыбыкеев.

Мыксыз мечитке 250-300 киши батат. Ушундай эле формадагы мечитке Казакстанда 2000, ал эми Кытайда 2-2,5 миң киши батат. Мындай мечиттердин башы Кытайда, ортосу Казакстандагы, аягы Караколдо деп эл оозунда айтылат.

Кыргызстанда СССРдин убагында бул сыяктуу көп мечит бузулган. Мыксыз мечиттер да 1929-жылдан 1947-жылга чейин өз кызматын аткарбастан кампанын ролун ойноп, театр катары да пайдаланылган.

Бүгүнкү күндө дүйнөнүн төрт бурчунан ат арытып келген туристтер абдан көп. Бирок, Кыргызстанда жашап туруп, бир басып барбагандар андан да көп. “Колдо бар алтындын баркы жок” дегендей өз колубуздагы баалуулуктарыбыздын баркын баалай билсек.

Çivisiz Camii

Temirhan Colonbekov

Kırgızistan'ın Karakol şehrindeki özel inşaat tekniği ile yapılan halk arasında 'Çivisiz Camii' adı verilen ünlü mescit bu özelliğinden dolayı turistlerin ilgisini çekiyor.

Karakol Kırgızistan'ın güneyinde yer alan bir şehir. Kışın dağlarıyla, yazın Issık Göl ile dünyaya tanınmış olsa da son zamanlarda Çivisiz Camii'si ile dünyanın ilgisini çekmeye başladı.

Günümüzde dünyada camiler çeşitli mimarilerde yapılmış olsa da çoğu camiler birbirine benzeyen şekilde boyalı, çelikten yapılmış halk arasında 'çivisiz mescit' adıyla anılan ünlü Muhtarulla İbrahim Mescidi, Karakol'un tam ortasında yer alıyor. Mescit özelliği ve eşsiz güzelliği ile dünyada tanınan bu mescit tarih sayfalarına bakacak olursak İbrahim adlı bir Dungan'ın fikri ile Çin mühendisleri tarafından 1904-1907 yılları kurulmuştur. Çin mimarı yapısıyla kurulmuştur. Tuğla ve ağaçtan yapılan bu camiye bir çivi dahi çakılmamıştır. Bu cami dünya gezi kitaplarında yer aldığı için görmeye gelen turistlerin sayısı oldukça fazladır.

Karakol Şehir imamı yardımcısı Rustam İbikееv'in söylediğine göre mescid, Çin evleri şeklinde yapılmıştır. Bir Çinli usta 20 kişiyle gelip yaptığına dair malumatlar var.

Çivisiz mescid 250-300 kişi kapasiteye sahip olan mescidin benzer şekilde yapılmış olan örnekleri Kazakistan'da (2000 kişilik) ve Çin'de (2500 kişi kapasiteli) var. Bu mescitlerin başı Çin'deki, ortası Kazakistan'daki ve sonu Karakol'daki gibi sözler halk arasında geziyor.

Sovyet döneminde bu gibi çok mescitler yıkılmış. Bu caminin günümüze kadar sağlam kalma sırası da 1929-1947 yılları arası cami olarak değil de depo ve tiyatro olarak kullanılmasından kaynaklanıyor.

“Эл жактырып бааласа сүрөтчүгө дем болот”

Назгүл Долоткелдиева

Сүрөттөрүн өзгөчө көз караш менен баалап тартып, жалаң "Гун" доорун чагылдырган сүрөтчү Джум Гун менен кызыктуу маек курдук.

● **өздүк архив**

- Ысымыңыз өзгөчө экен, бул сиздин чыныгы атыңызбы?

- Апам мени 41 жашында төрөгөн. Атам ал убакта 51 ге барып калган. 9 бир туугандын кичүүсүмүн. Ата-энем Суусамырда турушчу. Суусамырдагы ооруканадан апамды картагып калыштыр биз төрөтө албайбыз деп Жумгалга жөнөтүп коюшат. Ошентип, Жумгалда аман-эсен төрөлгөнүм үчүн атам Жумгалбек деп койгон. Ал эми орус досторум атымды толук айта алышпагандыктан Джум деп кыскартып алышкан. Сүрөттөрүмдө көчмөндөрү, гундарды тарткандыгым үчүн Джум Гун болуп калгам.

- Сүрөттөрүңүздөгү образдар сизге кайдан келет?

- Бул суроону көп адамдар сурайт. Кичинемден баштап эпосторго, жомокторго, тарыхка кызыгам. Чоң атам көп нерселерди айтып берген, өзүм да көп окугам. Кийинки чыгармачылыгыма ушулар таасир тийгизген. 6-класстан-11 класка чейин көркөм сүрөт академиясынын алдындагы мектеп интернатында окугам. Андан кийин Чуйков окуу жайын бүтүргөм. Кичи эпосторду анимациялоого кызыгам. Бул эпосторду унутта калтырбай чыгарышыбыз керек. Аларды анимация кылууга жакшы каражат керек, азыр ага мүмкүнчүлүк жок. Биздин балдар кыргыз телеканалдарында кайсы мультфильмдерди көрөт? Көрүүгө көп тандоо деле жок

- Башка анимациялык фильмдерди тартуу жөнүндө сунуш түшкөн жокпу?

- Сунуштар түшкөн, бирок алар менин көз караштарыма, кабыл алуума туура келбей калган. Мисалы "Беш Тентек" сыяктуу анимациялык сериалдарды тартууга сунуштар болгон. "Беш Тентектин" биринчи сериясын биз тартканбыз, бирок мага ал жаккан эмес.

- Оюңуздагы сүрөт элесин унутуп калбаш үчүн дароо тартып аласызбы?

- Ойлорумдагы элестерди кээде эсиме сактап алам да ошол күнү үйгө келээр менен кагаз бетине түшүрүүгө аракет кылам. Кээде кагаз жок тамекинин тышына, салфеткага тартып алам. Буйрутма болгондо кааласаң да каалаба-саң тартууга туура келет. Өзүмдү

ошого көндүргөм. Ал эми маанайың жакшы болсо албетте жакшы образдарды жаратасың. Биз эң жөнөкөй нерселерге көңүл бөлбөйт экенбиз. Мисалы үйгө келип, жуунуп, эс алып, жакшы тасмаларды көргөндө деле идея келип калышы мүмкүн. Же болбосо эшикке чыгып өрүктөрдүн гүлдөгөнүн карап, сейилдеген эң сонун экендигин мен да жакында эле байкай баштадым.

- Тарткан сүрөттөрүңүздү көргөзмөгө койдуңуз беле?

- 2013-жылы 1-ноябрда эмен сейил багынын галереясында биринчи көргөзмө болгон. Ар кайсы мезгилдерде тартылган 41 эмгемди чыгаргам. Көргөзмө "Бөрү уруусу" деп аталган. Эмне себептен дегенде, мурун түрк уруусу бөрүдөн жаралганбыз деп бөрүлөрдү баркташчу. Ошондуктан бөрүнү чагылдырууну чечтим.

- Кээде сүрөттөрүңүздү сатууда ичиңиз ачышабы?

- Жок, андай эмес. Сүрөтчү өзүнүн иштерине байланбаш керек менимче. Чыгармачылыгыңды эл жактырып, баалап турса сүрөтчүгө дем болот. Негизи мен сүрөт тартып жатканда аны сатам деп эч ойлонбойм. Тартып жаткан учурда ырахат алам. Сатып алам деп келген адамдардан "сизге чын эле жактыбы?" деп сураим. Эгер чын эле баалаган адам болсо өз баасынан да төмөн берип коем. Ал эми колунда бар байлар келип тескерисинче соодалашышат.

Nazgül Dolotkeldieva

Bugün aldığım röportaj gerçekten sanata değer veren ve resimlerinde 'Hun' dönemini yansıtan ressam Jum GUN hakkında...

Vatansever insanım diye bağırان herkes aslında öyle değil

- Adınız çok farklı. Bu adı size kim verdi?

-Annem beni 41 yaşında doğurmuş. Babam o zaman 51 yaşındaymış. Ailem Suusamır'da yaşıyorlarmış. Suusamır'daki hastaneden an-nemi yaşlı diye Jumgal'a göndermişler. Jumgal şehrinde doğduğum için de adımı Jumgalbek koymuşlar. Rus arkadaşlarım adımı tam olarak söyleyemediği için Jum diye kısalttılar. Resimlerimde göçebelere yani Hunları (Gunn) yansıttığımdan dolayı Jum Gunn diyorlar.

- Resimlerinizdeki imajları nereden buluyorsunuz?

-Bu soruyu çok soruyorlar. Nerden bulabilirim? Kafamdan buluyorum. Küçükluğümden itibaren destanlarla, masallarla ve hikâyelerle çok ilgileniyorum. Dedem çok şeyler anlatmıştı ve kendim de çok okudum. Bunlar sonra sanat tarzımın oluşmasında büyük etken oldu. 6-11 sınıfa kadar yatılı ressam okulunda okudum. Sonra Chuikov okulunu bitirdim. Okulu bitirdikten sonra 3 üniversiteye gittim. Ama hiçbirini bitiremedim. Belki ücretsiz olduğu için okulu bıraktım. Eğer ücretli okusaydım önemserdim. Üniversiteye ilk başvurduğumda çalışmak zorunda kaldım. Sonra da kendim istemedim. Birinde de okuldan atıldım. Yönetmenlik fakültesini kazanıp kendimi sinemada göremedim.

Şimdi yaptıklarımın yapmayı düşünceğim ve planlarım daha çok. Onları gerçekleştirmek istiyorum. "Manas" destanına çok önem veriliyor ve diğerleri unutuluyor. Diğerlerinin unutulmaması için çaba göstermeliyiz. Küçük destanları çizgi film yaparak canlandırsak iyi olurdu, ama ona çok para gerekiyor. Bizim çocuklar Kırgız televizyon kanallarında neleri seyrediyor? Açıkçası seçme hakkımız da yok. Bu nedenle küçük destanları renkli illüstrasyonla çocuklar için kitaplar, çizgi romanlar haline getirmeyi düşünüyoruz. Teknoloji çağında hiç kimse okumayı istemiyor. Okul öncesi çocuklar özellikle çizgi filmlere dikkat gösterirler. Destanlardaki hikâyeleri olduğu gibi ifade edersek geçmiş de öğrenmemizi sağlar. Bu planlarımı gerçekleştirdikten sonra evlenmeyi düşüneneğim. Bence kendi işini iyi bilen ve kendi halkına hizmet eden insanlar vatanseverdir. Vatansever insanım diye bağırانlar aslında öyle değil.

"Bigim" animasyon stüdyosunda çalıştım. O stüdyoda "Er Töştük" çizgi filmin yapmaya başlamıştık, maalesef ekonomik nedenlerden dolayı sadece fragmanını yapabildik. Her bir hareketi özel çizilen klasik animasyondur. Yani 23 kareyi elle çizmek gerekti. Ben o projenin sanat yönetmeniydim. Her bir karakterin, arka

planın estetik olarak güzel olmasından sorumluydum. Bu projeyi yaparken çok tecrübe kazandım.

- Başka animasyon filmlerden teklifler oldu mu?

-Teklifler vardı, ama onlar benim bakış açımı, algılarımı yansıtmıyordu. Örneğin "Beş Tentek" gibi animasyon seri yapmam için teklifler olmuştuk. "Beş Tentek" animasyonun ilk serisini biz yapmıştık, ama gerçeği konuşursam ben onu beğenmiyorum. Rus Aleksandr Dorozov gibi biriyle çalıştığım için çok mutluyum. Genelde bu sektörde çok para kazanamazsın, ben bu yüzden Rus animatörlerle çalışıyorum. Çünkü zamanında ve iyi ödüyorlar.

- Resimlerinizdeki imajları unutmamak için hemen çizer misiniz?

-Bazen aklımda tutuyorum ve o resmi kâğıda çizmeye çalışırım. Eğer kâğıt yoksa sigara paketine, peçeteye, tuvaletin duvarına marker ile çizip sonra onun fotoğrafını çekmişim. Eğer ilham gelirse aklınıza gelmeyecek her yere çizersin. Siparişler olduğunda ister istemez işi yapmak gerekir. Kendimi ona alıştırmıştım. Ruh halin iyi olursa tabii güzel resimleri çizersin. Biz insanlar aslında basit şeylere önem vermiyoruz. Mesela, eve gelip, güzel bir film seyrettiğimde de fikirler aklıma gelebilir. Veya dışarıya çıkıp çiçek açmış kayıpların güzelliğine bakıp yürümenin de çok güzel bir eğlence olduğunu son zamanlarda fark etmeye başladım.

- Çalışmalarınızdan sergi yaptınız mı?

-1 Kasım 2013 yılında Ocak Park Galerisi'nde ilk sergimi yaptım. Farklı dönemlerde çizilmiş 41 tane çalışmamla sergi açtım. Serginin adı "kurt soyu" idi. Neden dersiniz, geçmişte Türk soyu kurttan geldiğine inanılırdı, Ben de bunu anmayı istemişim.

- Sattığınıza pişman olduğunuz resimleriniz var mı?

-Yok. Bence ressam kendi resimlerine bağlı olmamalıdır. Sanatını halk beğenip, takdir ederlerse bu sana güç ve kuvvet verir. Aslında ben resim çizerken onu satmayı düşünmüyorum. Resim çizmekten hoşlanıyorum. Satın almayı isteyenler olursa siz gerçekten mi beğenirsiniz? Diye soruyorum. Eğer gerçekten beğeniyor ise ucuz verebilirim. Bazı insanlar zengin olmalarına rağmen pazarlık yapmayı seviyorlar.

Бүгүнкү күндө кыргыз коомчулугунда корей жана түрк сериалдары популярдуу болуп кетти. Көпчүлүк учурда көрүүчүлөр сериалдардын атайын DVD дисктерин сатып алып, же интернеттен жүктөп көрүшөт. Ал эми коңшу Казакстан өз телеберүүлөрүндө корей жана түрк сериалдарын көрсөтүүнү жакындан бери токтотууну көздөп жатышса, Тажикстан, Өзбекстан түрк сериалдарын көрсөтүүдөн баш тартышкан.

Азербайжан бардык чет өлкөлүк сериалдарды өз телеэкрандарында көрсөтүүгө тыюу салган. Кыргызстандын коомдук телеберүүсүнөн корей сериалдары бүтүп, түрк сериалдарын кыргызча которуп көрсөтө баштады. Буга эл, айрыкча жаштар кандай таасир алып жатышат?

Өз баалуулуктарын таңуулоону көздөгөн сериалдар дароо байкалат

Мугалим Алмазбек Асанбековдун айтымына караганда коомдук канал коомдун өнүгүүсүнө багыт берүүчү программаларды сунушташ керек болчу. "Берилип жаткан көрсөтүүлөр коомдун муктаждыгына жараша болот. Эгерде каржылык жактан мүмкүнчүлүктөр болсо, мындай сериалдарды өзүбүз деле тартсак болмок. Тилекке каршы, андай мүмкүнчүлүк азырынча жок. Сериалдарды коомдук каналдан берип, өзүбүздүн улуттук баалуулуктарыбызды такыр жоготуп алабыз дегенден алыс болушубуз керек. Жабык коом эч качан өнүкпөйт. Эл өз керектөөсүнө жараша баарын иргеп алса болот. Түрк же корей сериалы болбосун, алар деле өзүнүн улуттук баалуулуктарын таңылоо максатында эмес, акча табуу үчүн тартышса керек. Башка максатты көздөгөн сериалдар дароо байкалат. Алар өздөрүнүн жакшы жактарын көрсөтүп, башканын жаманын баса белгилешет. Антсе да, сериалдарды көрсөтүүдөн мурда анын маани-маңызына өзгөчө көңүл буруу зарыл", - деди Алмазбек Асанбеков.

Сериалдардын сценарий психологдордун жардамы менен жазылат

Психолог Рахат Урмамбетова: "Сериалдар аркылуу элдин, айрыкча жаштардын баалуулуктары өздөрү билбей өзгөрө баштайт. Көп учурда ал жерден терс көрүнүштөрдү өздөрүнө бат сиңирип алышат. Акыркы кездерде жаштардын арасында агрессивдүүлүк күчөп баратканы байкалат. Ошондой эле каармандардын образдарын туурап, сериалдагы жакшы көргөн каарманы өлүп калса, суицидге барган жаштар да кездешет. Сериалдарды терең изилдеп көрсөк, анда үй-бүлө баалуулуктары, ата-эне, улууларды сыйлоо деген маселелер каралган эмес. Жеңил-желпи мамилелерге басым жасалат. Сериалдарга дегеле ЖККнын таасирлерине берилип кетүүчүлөрдүн басымдуу бөлүгүн жаштар жана меланхолик, өзүнө ишенимсиз, тез чарчап, курулай шектенүүчүлүк сапатка ээ", - деди.

Тарыхын билбеген келечекке кадам таштай албайт

"Мен "Даңазалуу доор" сериалын аябай жак-

Мустафанын өлүмү кыргыз элин эмнеге капаландырды?

Жыпара Дөөтказы кызы,
Алтынай Жумалиева,
Саадат Токтоболот кызы

шы көрөм. Анткени, бул сериалда тартылган актерлор жакшы тандалган. Ар бир тартылган актер ролду ийнине жеткире ойногон. Байыркы Осмон империясынын баалуулуктарын өтө жогорку деңгээлде ачып бере алышкан. Бул сериал биринчиден адамдардын тарыхый билимин бекемдейт, байыркы Осмон империясынын башынан кандай тоскоолдук, кыйынчылыктарды, кубанычтарды өткөрүү менен улуу империяны кура алгандыгын көрө алабыз. Менин оюмча азыркы муунга жакшы эле таасирин тийгизип жатат. Себеби, тарыхты билбей туруп, келечекке кадам таштоо кыйын болсо керек", - деп билдирди жеке ишкер Роза Жумалиева.

Хюрремдин образы аркылуу түрк аялдарынын эрктүүлүгүн көрө алабыз

Үй кожойкеси Мунара Бактыбекованын айтымында: "Султан Сулейман" ага Хюрремдин образы жаккан. Ал ошол заманда жашаган түрк аялдардын кайраттуулугун, сулуулугун, акылман жана назиктигин көрсөтөт. Ордодогу чыр-чатак, ич куйдулуктөргө карабастан, Сулеймандын акылына акыл, күчүнө-күч кошуп, бардык тараптан колдоо көрсөтө алган. Аялдын жолдошуна болгон берилгендигин анын образынан байкаса болот".

Бурул апа: "Мен "Даңазалуу доор" сериалын башынан бери көрүп келе жатам. Сериал башталганда эле абышкам экөөбүз мал-салды таштап, сыналгынын маңдайынан чыкпай отуруп калабыз. Актерлор күлсө күлүп, ыйласа ыйлап отуруп, айтор алар менен чогуу жашап жаткандай эле болобуз. Айрыкча Мустафанын өлүмүнө абышкам экөөбүз күнү-түнү кейидик. Кино экенин сезип турсак да, Мустафадай боорукер, ак көңүл, максаттуу ууладу чыныгы жашоодо жоготкондой эле болдук", - деди.

Тимур аттуу студенттин айтымында түрк жана корей сериалдары кыргыз аялдарынын мээсин чимирип алган. Сериалдардын бардыгынын сюжеттери окшош, өзгөчөлүк жок, башын көргөндө эле аягы кандай бүтөрү белгилүү болуп калат. "Жаштарды башка элдин маданияты менен тарбиялап жатабыз. Керек болсо менин беш жаштагы карындашым түрк каармандарын билет да, кыргыздардан эч кимди тааныбайт", - деди ал.

Mustafa'nın ölümüne Kırgız halkı üzüldü

Saadat Toktobolot kızı, Cıpara Döotkızı kızı, Altınay Cumaliev

Günümüzde Kırgızistan'da, Kore ve Türk dizileri çok izlenilmektedir. Dizi severler bu tür dizileri çoğu zaman CD aracılığıyla ya da İnternette yükleyerek seyretmektedirler. Kazakistan, Kore ve Türk dizilerini göstermeyi durdurmayı amaçlarken, Tacikistan ve Özbekistan, televizyon kanallarında Türk dizilerini; Azerbaycan ise tüm yabancı dizilerin gösterilmesini yasakladı. Önceden Kırgızistan'ın kamu kanalında Kore dizileri Kırgızcaya çevrilip gösterilirken, bu günlerde Türk dizileri gösterilmektedir. Bu dizilerden toplum, özellikle gençler nasıl etkileniyorlar?

Kendi milli değerlerini başka toplumlara tanıtmak isteyen diziler hemen farkedilir

Öğretim görevlisi olarak çalışan Almazbek Asanbekov: "Kamu kanalı halkın gelişmesini sağlayan programları göstermesi gerekir. Toplumun gereksinimlerine göre TV programları sunulur. Eğer finansal olarak imkanı olmaydı, böyle dizi filmleri kendimiz de çekebilirdik. Yabancı dizileri ülkemizin televizyon kanalında göstermemiz, milli değerlerimizi kaybediyoruz anlamına gelmez. Kapalı toplum gelişemez. İzleyiciler kendi isteklerine göre hangi diziyi seyredeceğine karar verebilir. Bence Türk ve ya Kore dizileri o milletin toplumsal değerlerini tanıtmak için değil, para kazanmak için çekiliyor. Başka şeyi amaçlayan diziler hemen farkedilir. Yani bazı dizilerde insanlar kendi ülkelerinin iyi taraflarını, başkalarının ise zayıf yönlerini göstermeye çalışırlar. Dizileri halka sunmadan önce onun anlamına önem vermek gerektiğini belirtti.

Dizi filmlerin senaryosu psikologların yardımıyla yazılır

Psikolog Rahat Urmambetova: "Dizi filmlerin etkisiyle halkın, özellikle gençlerin değerle-

ri değişmeye başlar. Çoğu zaman gençler dizilerin kötü yönlerini çabuk öğrenirler. Son zamanlarda gençlerin agresif olmaya başladıkları görülüyor. Aynı zamanda onlar dizilerdeki oyunculara benzemeye çalışıp, eğer sevdikleri oyuncu ölürse intihar edenler de vardır. Dizileri inceleyecek olursak, aile değerleri, ebeveyn, yetişkinlere saygı göstermek gibi konulara değinilmektedir. Dizilerden, medyadan çoğunlukla gençler ve melankolikler, yani kendisine güveni az, çabuk yorulan insanlar çok etkilenirler", dedi.

Tarihini bilmeyen geleceğe adım atamaz!

Özel girişimci Roza Cumaliev: Ben "Muhteşem Yüzyıl" dizisini çok seviyorum. Çünkü uygun aktörler seçilmiş bence. Osmanlı İmparatorluğunun değerlerini güzel yansıtabilmişler. Bu dizi izleyicinin tarihi bilgisini genişletiyor. Osmanlı İmparatorluğunun, yolunda çıkan engellerle mücadele edip, büyük İmparatorluk kurmayı başardığını görebiliyoruz. Bana göre bu dizi genç nesli iyi yönde etkiliyor. Çünkü tarihi bilmeden geleceğe adım atmak zor" dedi.

Hürrem'in rolüyle Türk kadınlarının güçlü olduklarını anladım

Ev hanımı Munara Baktibe-

kova "Sultan Süleyman"daki Hürrem'i beğeniyor. 'Hürrem'in rolüyle o zamanlarda yaşayan kadınların güzel, sabırlı, akıllı ve nazlı olduklarını görebiliyoruz. Hürrem problemlerin çıkmasına rağmen Sultan Süleyman'a destek verip, onun her konuda yardımcı olmaktadır. Kadının eşine nasıl davranması gerektiğini, sevmesi gerektiğini onun rolünden öğrenebiliriz" dedi.

Burul Hanım: 'Ben 'Muhteşem Yüzyıl' dizisini ilk bölümünden itibaren seyrederim. Dizi başladığında eşim ve ben işlerimizi bırakıp televizyonun karşısına geçiyoruz. Aktörler ağlarken biz de ağlıyor, güldüklerinde biz de gülüyor, kısacası onlarla yaşıyoruz. Ayrıca Mustafa'nın ölümü bizi çok üzdü, film olduğunu bilsek de Mustafa gibi yardımsever, samimi, akıllı bir insanı gerçek hayatta da kaybetmiş gibi üzüldük', dedi.

Öğrenci Timur'a göre Kırgız kadınları Türk ve Kore dizileri ile hasta oluyor. Timur: 'Dizilerin hepsinin senaryosu birbirine benziyor, sadece başlangıcını seyrettiğin zaman sonunun nasıl olacağını anlayabiliyorsun. Benim 5 yaşındaki kız kardeşim Türk oyuncularını bilirken, Kırgızlardan kimseyi tanımıyor', şeklinde konuştu.

Нан Оғлунун Гөч Анıları

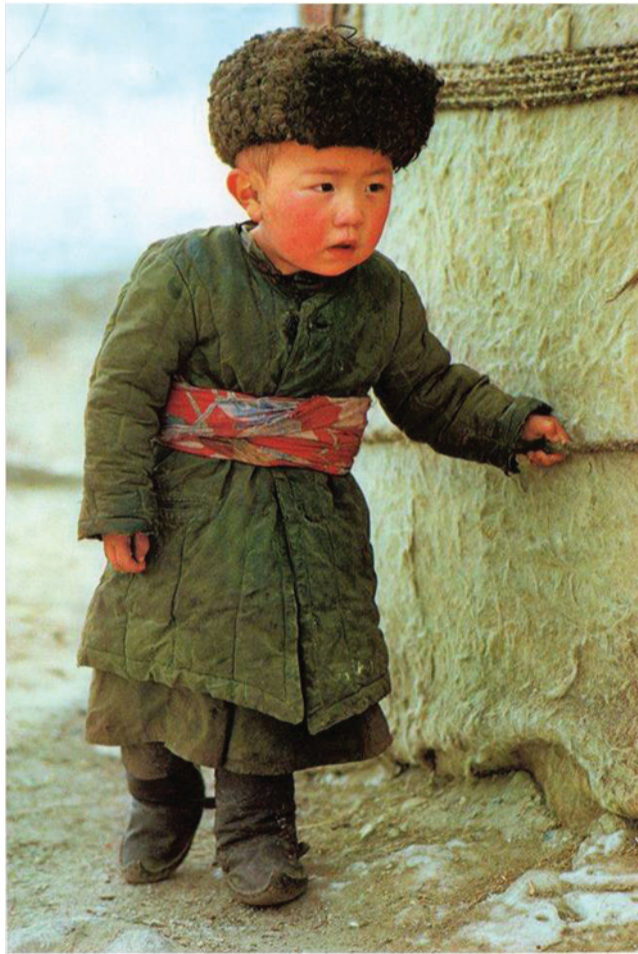
Рахманкул хандын уулунун айтуусу боюнча памир көчү

Atilla Güven

Kırgızlar bu bölgeye Sovyet Rus saldırılarından kaçarak 19. yy.'in başlarında yerleşmeye başladılar. Pamirli Kırgızların Hanı olan Hacı Rahmankul 1913 yılında Pamir bölgesinde doğmuş, 1943 yılında 30 yaşına geldiğinde hanlık mertebesine ulaşmış. 6 Ağustos 1990 tarihine kadar, başka bir deyişle vefat edene kadar Pamir Kırgızlarının hanı olmuştur. Pamirli Kırgızların Afganistan'ın Pamir'inden, Van'ın Ulupamir köyüne uzanan göç hikâyesini Rahmankul Han'ın en küçük oğlu Musaddık Kutlu'dan dinledik.

Атилла Гүвен

Памир түйүнү Гималай, Каракорум, Теңир жана Хиндикуш тоолорунун бириккен жеринде жайгашкан. Борбор Азияга падышачыл Орусия кысымы күч ала баштагандан тартып, памирликтерде кыйын кезең заманы башталган. Мындан улам Рахманкул хан эли менен бирге XX кылымдын 80-жылдарында өз мекени Памирди таштап кетүүгө мажбур болгон. Мына ошол кыйынчылыктарга бай күндөрдү ал кезде сегиз жашта болсо да Ата Журтунан айрылып, кандай кыйынчылыктарды башынан өткөргөндүгүн Рахманкул хандын уулу Мусадык Кутлу өз эскерүүлөрүндө айтып берди.

● özel arşiv

- **Musaddık Bey, göçün haberini nasıl aldınız? Göç hazırlıkları nasıl gerçekleşti?**

1977 senesi güzüyüdü, ben o zamanlar 7 yaşındaydım. Ekber Ağabeyim kışa hazırlık için erzak almaya şehre indiğinde Afganistan'da olayların çıktığı haberini de beraberinde getirmişti. Çok geçmeden bizim eve babamla görüşmek için bölgemizde yaşayan insanlar sık sık gelmeye başladı. Bir misafir geliyor, bir diğeri geliyor. Bu toplantılarda göç kararı alınmış. Çevremizde insanların bir hazırlığa giriştiklerini fark etmem çok zaman almadı. Yapılması planlanan göçün Sovyet-Rus yönetimi tarafınca duyulması göç kafilesine zarar getireceği düşünüldüğünden, bu bilgi herkesle paylaşılmıyor sadece bir birine güvenen insanlar arasında bir sır gibi saklanıyordu. Göçün başlayacağı

güne kadar herkes gündelik yaşamını sürdürecekti kimselere bu durum sezdirilmeyecekti.

Ben göç haberini "Yarın buradan kaçacağız çok uzak yerlere gideceğiz!" diye kendi aralarında konuşan amcalardan öğrenmişim.

Çok uzaklara gitmek sözünü sevmiştim de, peki kaçmak neyin nesiydi?

Kimden hangi sebeplerden ötürü kaçmamız gerekiyordu?

-Çocuk aklımla bir anlam veremesem de hep beraber çok uzaklara gitme fikri hoşuma gitmişti. Bütün gün bunları düşünmeden kendimi alamıyordum.

Büyüklerimden şehirlerde her şey var diye duymuştum. Bazen ağabeyim erzak almaya gittiğinde sene de bir tattığımız bizim bölgemizde yetişmeyen kayısı-

Ömer Küfrevi

lara, elmalara daha yakın olacak olmam bile beni mutlu etmeye yetiyordu. Göç başlayana kadar o kadar mutluymdum ki yerimde duramıyordum. Ertesi günü tanatar atmaz soluğu dışarıda almıştım. Bugün buralardan ayrılacaktık. Dışarıda cenaze havası vardı. Kendini yere atanlar mı dersiniz, bayılanlar mı dersiniz gördüklerimin tesirinden bir süre kurtulamadım. Gerçekten buradan gitmek istemiyorlardı. Ben anlam veremiyordum bu duruma! Oysa uzaklarda her şey vardı ne arzu edersek yanı başımızda olacaktı... Gözyaşları feryatlar figanlar içerisinde yükler atlara öküzlere yükleniyordu. Büyüklerimizi o zaman gerçekten anlamamıştım. Şimdiler Pamir her aklıma geldiğinde bu sahne gözümde canlanır. Doğduğum yeri, çocukluğumun en güzel anılarını da bu göç ile beraber orada bırakmış olduğumu düşündükçe ağlayan kadınların gözyaşlarına ortak olasım gelir, gözlerim yaşarır.

- Göç güzergâhınız nereler oldu? Yolda nereler ne tür zorluklarla karşılaştınız?

Biz öğlen vakitlerinde Pamir'den çıkıyorduk. Yolda herkesin ağladığını görüyordum. Kadınlar, yaşlılar ve çocuklar at sırtındaydı. Topozlar ve yaklar, yanımıza alabildiğimiz yüklerimizi taşıyordu. Bir tepenin kıyısına geldiğimizde herkesin dönüp Pamir'e son bir kez baktığını gördüm. Tepeyi aştıktan sonra yaşadığımız yeri bir daha görme şansımız olmayacaktı. Doğduğum Pamir'e doğru ben de diğerleri gibi son kez bakıyordum. Pamir ise eski neşesini kaybetmiş öksüz bir çocuk gibiydi, görünürde kimseler kalmamıştı ve Pamir'de güneş batıyordu. 1. Gün Açkile denilen yere geldik. Oraya ulaşır ulaşmaz senelerdir birbirlerini görmeyen akrabalar dostlar birbirlerine sarıldı selamlaştı sonra hep beraber ağlaştılar. 1 gece orada dinlendikten sonra ertesi gün erkenden yola çıktık.

-Sonra ki güzergâhımız nerele olmuştu?

Sonraki güzergâhımız Bozoy Kümböz köprüsü olmuştu. Köprü'nün yanı mahşer alanı gibi kalabalıktı. Göç eden bütün Pamirli Kırgızlar orada birikmişti sanki. Uzun bir tahta köprü ve sıra bekleyen yüzlerce insan...

Atlar, kuzular, koyunlar ve insanlar herkes o köprüyü kullanıyordu. İki adam yan yana ancak geçebileceği genişlikte dar bir köprüydü. Nehir hayatımda gördüğüm en büyük nehirdi. Bizim göç kervanından bir kişinin düşerek kayıplara karıştığı söylentileri de almış başını gidiyordu. Bozoy Kümböz Köprüsünü geçtikten sonra, 2 saate yakın bir süre durmadan yola devam ettik. Biz günlerce dümdüz yolda gidiyorduk ve nihayetinde ilerlediğimiz yol son bulmuştu. Yolun bitmesi, bana bizim yaşadığımız Pamir bölgesinin dağların zirvesi olduğu gerçeğini göstermişti. Çünkü biz göç esnasında hiçbir dağa teppe tırmanmamış, yükseğe çıkmamıştık. Oysa şimdi yol bitmişti uçurumun kenarına gelmiştik. Aşağıya bakmaya cesaret edilemeyecek kadar yüksektydik. Vadinin zirvesinden yavaş yavaş aşağıya inmeye başladık. Kenarlardan daha önce tüccarların kullandıklarını düşündüğüm yoldan zar zor ilerleyebiliyorduk. Yukarıdan rüzgârın ve o kadar kişinin ağırlığının etkisiyle arada bir kocaman taşlar düşüyordu. Aşağıya güç bela kazasız belasız indikten sonra çevremi incelemeye başladım. Beni aşağıda yeni sürprizlerin beklediğini ta vadinin zirvesindeyken tahmin ediyordum. Kocaman büyük ağaçları görünce tahminimde yanılmadığımı anladım.

-Pamir bölgesinde hiç ağaç yetişmez miydi?

Evet bizim yaşadığımız bölgede ağaç göremezdiniz. Nadinin görülen küçük çalılırların boyu ise 30 cm. yi geçmezdi. Hayatımda ilk defa bu kadar çok ağacı bir

Pamir bölgesi Dünya'nın en uzun dağ silsilelerinden biri olan Himalayalar, Karakorum, Tanrı Ve Hindikuş Dağları'nın birleşme noktasında yer alır. "Dünya'nın Damı" olarak da adlandırılan Pamir bölgesinin yükseklik ortalaması 3.500 m. olup bazı yerlerde yükseklik 7.500 metreye kadar çıkmaktadır.

-Sayın Musaddık Bey bize kendinizi tanıtır mısınız?

-Ben Musaddık Kutlu. 1970 yılı Pamir'de doğdum. Afganistan'ın Pamir Bölgesi'nde 8 yaşına kadar yaşadım. Sonrasında Pakistan'da 4 yıl mülteci olarak yaşadıkdan sonra 1982 senesinde 12 yaşında iken Türkiye'ye yerleştik. İlk, orta ve lise öğrenimimi Türkiye'de bitirdikten sonra yüksek öğrenimimi Kırgızistan'da tamamladım. Kırgızistan'da evlendim 3

çocuk babasıyım. Kırgızistan'da Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığına bağlı Öğrenci evleri Müdürlüğü'nde çalışmaktayım.

-Pamir'deki yaşamınızdan, oradaki çocukluk anılarınızdan biraz bahseder misiniz?

-Çocukluğumun en güzel anılarını Pamir'de geçti. Yazın dağlardan, yayladan ve oyunlardan evin yolunu bulamazdık. Kışın da çok soğuk olur çarıklarımız, kıyafetlerimiz donar ama bize bir şey olmazdı. Hastalık nedir bilmezdik. Pamir'de o zamanlarda 7-8 yaşındaki bir çocuk kendi başına deve yakalamaya gider, yabani atları yakalayıp evcilleştirirdi. Pamir'de herkes özgürdü. Pamir'deki bu özgürlük, mutluluğumuzun kaynağıydı diyebilirim.

Ийгилик сизге да жылмаят

Эрнест Кубатов

өздүк архив

Bu güne kadar Kırgızistan'daki en büyük şans ödülü "Milli piyango" şirketi tarafından verildi. Milli piyango düzenlediği kazançlı oyunlarıyla gün gittikçe müşterilerinin gönlünde güven kazandı. Ülkede henüz yeni olmasına rağmen birçok kişi için başarı ve mutluluk getiren şirket olarak tanındı. Bunun sırrı ise, Eldik Lotoreyanın her zaman müşterilerine önem vermesi ve işlerinde adil olması.

"Элдик лоторея" маал-маалы менен өткөрүлүп келүүчү байге акциялары менен коомчулукта кызуу талкууланп, билет сатып алгандардын саны күн санап өсүүдө. "Элдик лоторея" компаниясы алгач Кыргызстандын рыногунда ААК «Райдер Ассошиэйтс Лимитед» компаниясынын алдында 2013-жылдын январь айынан баштап иштей баштаган. Аталган компаниянын өзгөчөлүгү анын лоторея жаатында заманбап жаңы ыкмаларды колдонуу

менен иш алып барганы десек болот.

Компаниянын коом менен байланыш кызматкери Алинур Ормон уулунун айтымында. "Элдик лоторея" социалдык жардамдарды, атайын акцияларды тынымсыз өткөрүп келет. Ошону менен бирге "Элдик лоторея" Кыргызстандын бюджетинин өсүшүнө да зор салым кошуп жатканын айтып коюуга болбойт. "Компаниябыз кечээ жакында эле 1-июнь "Балдарды коргоо" күнүнө карата Красная-Речка мектеп-

интернатында жашаган 120 жеткинчекти майрамы менен куттуктап, кубаныч тартуулап кайтты. Ошондой эле 9-май Улуу Ата Мекендик согуштун ардагерлерин куттуктоого да өзгөчө көңүл бөлдү. Дегеле "Элдик лоторея" компаниясы көптөгөн жардамга муктаж болгондордун тагдырына кайдыгер карабай, ар дайым колдон келген социалдык жардамдарын уюштуруп келет жана уюштура бермекчи",-деди Алинур Ормон уулу.

Компаниянын коом менен байланыш бөлүмү

билдиргендей жакын арада дагы жаңы эки түрүн кошуу пландары бар. Компаниянын лотореяларынын бири - "Белек" лотореясы. "Белек" "Элдик лоторея" маркасынын жаңы кызматтарынын бири. Компаниянын коом менен байланыш кызматкери Алинур Ормон уулунун айтымында, аталган лоторея түрү негизинен ай сайын өткөрүлүп, улуттук майрамдарда жана белгилүү даталарда ойнотулат. "Белек" лоторея оюну Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн алдындагы Мамлекеттик финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө кызматынын уруксаты менен уюштурулуп, №0286 сериядагы күбөлүк менен бекитилген.

"Элдик лотореянын" дагы бир лоторея оюну "Супер 3" деп аталат. Бул оюн түрүн дароо эле ойнотууга болот. Оюн билетинде сандар атайын коргоочу катмар менен жашырылган. "Эгерде лоторея билетиндеги байгелүү 3 сан дал келсе, анда оюнчу 200 миң сомго чейин утуу

Şans Sizin De Kapınızı Çalabilir

Ömer Küfrevi

мүмкүнчүлүгүнө ээ болот",-деп билдирди Алинур Ормон уулу.

"Супер лото 5/50". Электрондук лотореялардын катарын толуктаган "Супер лото" компьютердик терминалдар аркылуу сатылат. Бул лоторея түрүндө оюнчу 50 сандын ичинен 5 санды тандайт. Оюндун жыйынтыктары КТРК каналынан көрсөтүлөт.

Кошумчалай кетсек, "Элдик лотореянын" оюндары Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн алдындагы Мамлекеттик финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө кызматынын

уруксаты менен уюштурулган. Ал эми компанияга түшкөн кирешенин 10 пайызы маданиятты өнүктүрүүгө которулууп келет.

Көрүнүп тургандай, "Элдик лоторея" чыныгы элдик лотореяга айланып, бир тараптан көптөгөн карапайым адамдарга ак жолтой болуп утуш тартуулап кубантса, экинчи тараптан, социалдык жардам алкагын да кеңейтүүнүн үстүндө тынымсыз иштеп, кыскасы, мамлекеттин, элдин алдында ак кызматын аткарып келүүдө. Мындай жетишкендиктердин артында компания кызматкерлеринин кажыбас эмгеги, ишке диалгир мамилеси, адамдар үчүн кызмат кылууга жасаган зор аракеттери жаткандыгы талаш туудурбайт.

Halkla ilişkiler bölümü görevlisi Alinur Ormon uulu, "Eldik Lotoreya" adıyla bilinen milli piyango, genellikle ayda bir kez ve özel günlerde yapılan çekilişlerle birçok kişiyi kazandırdı. Bundan dolayı kısa bir zaman içerisinde halk arasında tanınır oldu. İlk olarak Kırgızistan piyasasına "Rayder Associats Limited" şirketi altında, Ocak 2013 tarihi itibarıyla girdi. Şirket piyango çekilişlerinde çağdaş metod ve teknolojiyi kullanmakta" dedi.

"Eldik Lotoreya" şirketi her zaman sosyal sorumluluk faaliyetlerine önem vererek bu tür faaliyetleri düzenli olarak yaptığını, örnek olarak 1 Haziran çocukları koruma gününde "Krasnaya Reçka" okul-internatdaki çocukları ziyaret edildiği, bununla birlikte, 9 Mayıs "İkinci Dünya Savaşına"

katılanlar için de özel faaliyetler düzenlenerek hediyeler verildiği. Ayrıca Şirketin bundan başka da birçok yardım faaliyetleri düzenlemeye devam etmekte olduğunu" belirten Alinur Ormon uulu, Eldik Lotoreya şirketinin şu an 3 tür piyango oyunu düzenlediğini ve yakın gelecekte başka iki tür oyun daha olacağını, bunun yanında, şirketin ilk piyango oyununun "Belek" oyunu olduğunu bildirdi. Halkla ilişkiler görevlisi Alinur Ormon uulu ayrıca, "Belek" piyango çekilişinin genel olarak ayda bir ve özel günlerde yapıldığını ve bu piyango çekilişinin Kırgızistan Cumhuriyeti Başbakanlığına bağlı Devlet Pazarı Denetleme Kurumu tarafından denetlendiğini belirtti.

Şirketin başka bir piyango oyununun "Super 3" piyango oyunu olduğunu söyleyen Alinur

Ormon uulu, bu oyunda kazanan билет talihlisine iki yüz bin soma kadar ödül verildiğini belirtti. Bundan başka "Süper loto 5/50" oyunu olduğunu belirten Alinur Ormon uulu, bu oyunun elektronik piyango oyunu olduğunu, oyun билетlerinin sadece "Süper loto" ATM'lerinde (terminal) satıldığını, "Süper loto" oyununda oyuncu 50 sayının içinde 5 sayı seçerek şansını denediğini, çekilişlerin ise, KTRK devlet televizyon kanalında be-

lirli saat ve günlerde verildiğini bildirdi.

Bunlardan başka Eldik Lotoreya'nın bütün piyango oyunlarının Kırgızistan Cumhuriyeti Başbakanlığı'nın bağlı Devlet Pazarı Denetleme Kurumu tarafından denetlendiğini ve şirketin gelirinin %10'unun ülke kültürünün geliştirilmesi için verildiğini belirten Alinur Ormon uulu, "Eldik lotoreya" şirketinin toplumun güvenini

kazandığını, bunun yanında insanlara şans, mutluluk getirdiğini, diğer bir taraftan da sosyal sorumluluk faaliyetlerine önem verdiğini belirtti. Alinur Ormon uulu ayrıca, şirketin

kısa bir zamanda böyle bir başarıya ulaşmasının altında şirket çalışanların gece gündüz çalışıp emek sarf edip, müşterilerine son derece önem vermesinden ileri geldiğini belirtti.